

Večernik

Leto I. (VIII.), šte. 194

Maribor, nedelja 24. decembra 1927

»JUTRA«

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem škat. št. 11.408

Vojni mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 440

Uprava 485

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš po tarifi

Oglaš-sprejemnik: št. 11.408, dostavljen na dom pa 12 Din

Vesele božične praznike
želita vsem naročnikom
in inserentom

Uredništvo in uprava
„Večernika“

DANAŠNJA ŠTEVILKA »VEČERNIKA« OBSEGA 14 STRANI IN VELJA 2 DINARJA.

PRIHODNJA ŠTEVILKA »VEČERNIKA« IZIDE V TOREK 27. DEC.

Nar. posl. dr. Ljud. Pivko:

Globlje v slovan-sko politiko!

Naj se raduje, kdor upa, da se mu ob božičnih dneh skrijejo vsakdanje skrbi nekoliko v ozadje!

Dobro je tako. Ali se radujete tudi Vi ob letošnjem božiču, ki Vam je blagor naše domovine vsakdanja skrb?

Ali se radujete Vi, ki opazujete z budnimi očmi položaj naše jugoslovanske kraljevine napram sosedom in ki analizirate domače pojave in notranje stanje v državi?

Radujte se! Tudi Vaše veselje je utemeljeno, dasi ne more biti popolno.

Galerija dogodkov zadnjih desetih let se premika naglo mimo nas. Zavedamo se, da ne moremo biti ravnodušni. Prvemu velikemu sunku v dneh ujedinjenja sledi toliko temnih slik in oddihujemo si, ko jih odpravljamo druge, jesnejše. Čutimo tudi, da neprijateljske kolobar naših sosedov, ki je kazal trdno voljo, da nas stisne in zaduši, ni več krepak in močan. In še lažje dihamo ob pogledu na prijateljske vrste in v prijateljskih vrstah predvsem ob pogledu na Slované.

Naša slovanska politika ni več samo teoretiziranje, temveč vsebuje tudi že dejanje in odločevanje. Poleg Čehoslovakov, združenih z nami v Mali Antanti, smo se približali letos znatno Poljakom. Da se odnošaji z Bolgari ne morejo hitreje izboljšati, tega so vidno krivi tuji interesi, ali nič ne more kaliti našega veselja, ko vidimo v mlajši generaciji, bulgarski in naši mnogo več umevanja za vzajemno bratstvo, nego so ga imeli očetje.

Po tej poti stopajmo neumorno dalje in naša slovanska politika bodi temeljitejša! Temeljitejša bo ako se ne izraža samo v delu in strankah in za stranke, temveč ako pazno zasledujemo vse, kar se godi pri nas doma in v slovanskih ostalih državah, ako skrbno analiziramo poedine družabne in historične moči in pojave in ako vse te moči pravilno cenimo in jih spretno izkoriščujemo.

To-le sposobnost razvijajmo v sebi v korist in napredek svoje politične zrelosti.

Da take sposobnosti še nimamo in ne moremo imeti v popolni meri, nam najbolj dokazuje zanimiv pojav iz pretekle vojne. Spomnite se, da je bilo tik pred vojno in med vojno pri nas (a tudi pri ostalih Slovanih!) le neznanostno število ljudi, ki so pravilno sodili in spoznali svetovni položaj z ozirom na vojno in na svojo politiko. Nič nas ne opravičuje izgovor, da

nam v naših drobnih razmerah ni bilo mogoče tako jasno gledati, da bi se bili popolnoma pravilno orientirali. Drobni in nepoučeni ljudje v inozemstvu niso imeli v tem oziru nikake prednosti. Predsednik Masaryk je opozoril ob priliki dijaškega pozdrava spomladi 1924 na dejstvo, da za pravilno presojevanje vojnega in političnega položaja med vojno ni bilo potrebno biti v inozemstvu in v vseh vojskujočih državah, temveč je zadostovalo, ako si pazljivo motril, premikanje trup, strategično sposobnost, taktično vodstvo, ako si pravilno cenil gospodarsko in finančno moč poedinih strank in ako si znal analizirati politične izjave raznih politikov in državnikov.

Kje smo dandanes? Zdi se, da smo še vedno zaostali. Opazujemo na primer pojav, da živi med nami toliko zrelih mož, ki se ne znajo orientirati niti v priprosti razpredelnici naših političnih strank! Občutek nas obhaja, da še nismo bogve koliko napredovali.

Bojmo se ljudi, ki ne delujejo v strankah!

Nad domačimi pojavi med nami in v državi malo zatisnite oči, ako hočete, da Vam ne pokvarijo božičnega razpoloženja.

Nadejamo se trdno, da bomo ob dovršeni desetletnici našega narodnega ujedinjenja tudi v tem oziru že dalje in na boljšem.

Radujmo se ob letošnjem božiču! Naše veselje ni popolno, toda utemeljeno je.

Obnovitev konkordatnih pogajanj z Vatikanom

BEOGRAD, 24. decembra. Po zanesljivih poročilih je Vatikan v vprašanju jugoslovanskega zavoda sv. Hieronima v Rimu po večmesečnem obotavljanju sprejel stališče jugoslovanske vlade, ki je postavila sledeče zahteve: 1. Zavodu se prizna narodni značaj. 2. Vatikan imenuje rektorja s privoljenjem jugoslovanske vlade. Oficijelno obvestilo kurije sicer še ni došlo, vendar se v cerkvenih krogih o tem razpravlja že kot dejstvu. S tem bi bile odstranjene zadnje ovire za obnovitev konkordatnih pogajanj med Jugoslavijo in Vatikanom. Kakor se zatrijuje, se obnove pogajanja že z Novim letom. Jugoslovanski katoliški episkopat je že postavil kandidature za rektorsko mesto. V terni so: dr. Jakob Čuka iz Splita, vikar dr. Avgust Gecan iz Beograda in mosgr. dr. Magjerac iz Beograda.

V JUGOSLAVIJI JUŽNO VREME.

BEOGRAD, 24. decembra. Tekom včerajšnjega dne je nastopil po vsej Jugoslaviji popoln vremenski preobrat. Mraz, ki je trajal teden dni, čez noč popustil in mu je sledilo deževje. V Beogradu je znašala včeraj temperatura 3 stopinje nad ničlo, v Sarajevu pa 5 nad ničlo, dočim je bilo dan poprej še 17 stopinj pod ničlo. Sneg se taja v vseh pokrajinah države. V Sremu in Vojvodini dežuje.

LEDENE GORE NA MORJU.

BUENOS AIRES, 24. decembra. Dvesto milj od Lobosovih otokov so opazili včeraj pet velikanskih ledenih gor. Vse ladje, nahajajoče se na morju, so že opozorjene na nevarnost.

Znaki važnih notranje-političnih sprememb

NARASČAJOČI VPLIV KMETSKO-DEMOKRATSKE KOALICIJE. — V VLADNIH VRSTAH NI ENOTNOSTI

Vedno večje skrbi dela vladi kmet-sko-demokratska koalicija. Mnogo se razmišlja o grožnji začasnega odhoda vseh poslancev koalicije iz Beograda, ker bi se to neugodno občutilo tudi v zunanji politiki. Vladni krogi so silno pozorni na vse seje in manifestacije koalicije, ki se pripravljajo v Zagrebu. Vest, da se prebivalstvo izven Srbije vedno bolj oklepa koalicije, dajo v Beogradu mnogo misliti. Vpliv in pomen koalicije postaja radi tega vedno večji.

Tudi v vladnih vrstah ni pravega soglasja in volje za obstoj sedanjega režima. Nesoglasja so osebna in strankarsko-političnega značaja. Člani kmet-sko-demokratske koalicije naglašajo, da je sporazum z vladno nemo-

goč in da je od vseh — v Beogradu zagrešenih — napak največja ta, da ne razumejo, da naša država ni nadaljevanje stare srbske države, ampak da je to nova država z novimi nalozami, novo mentaliteto, novo psihologijo ter s potrebo nove in primerne uprave. V prvi vrsti je treba žrtvovati od tradicije in egoizma narekovane lokalne in osebne interese.

Pričakovanje in zaželenje sprememb postaja splošno. Iz vladnih krogov se širijo vesti o važni spremembi, ki naj bi bila v zvezi z upravnoreorganizacijo v južni Srbiji. Govori se o vladni rekonstrukciji, pri kateri naj bi prišlo v poštev predvsem dvoje vladnih mest, vezanih z upravno reformo v južni Srbiji.

Božični Zagreb

ZAGREBSKO ŽENSTVO IN IGO SYMA. — BOŽIČNI ZBOR. — ITALIJANSKE GROŽNJE IN ITALIJANSKI UMETNIKI

Pred prilično 14 dnevi je znani filmski igralec Igo Sym, čegar znameniti film »Izpoved vojaškega duhovnika« smo videli te dni tudi v Mariboru, posetil Zagreb. Zagrebska publika in časopisje še vedno govori in piše o tem dogodku. Dogodilo se je namreč ob tej priliki, da je tropa zagrebskih žena in deklet, deloma prenapetih hipermodernih, deloma historičnih ter po uživanju kokaina in morfija degeneriranih, vdrla v zaklenjeno sobo umetnika, ko je bil še v meglju, ter ga obsipavala s poljubi na lice, glavo, roke, noge in druge telesne dele. Družabni škandal je bil in je še danes senzacija Zagreba, zlasti še, ker je Igo Sym tem ženskam v obraz povedal, da so mu apatične, češ da so izgubile ves ženski ponos. Seveda po tej izjavi tudi Sym pri teh zagrebskih ženskah izgubil prejšnji čar lepega moškega in velikega umetnika. Pošteni zagrebčani se pa smejejo osramočenim junakinjam ljubezni in flirta, pa tudi obsojajo škandalozno in kompromitantno po-našanje.

Od 17. tm. pa do nocoj do polnoči je Zagreb zopet v svojem elementu kot središče gospodarskega življenja v državi. Trgovska komora je priredila »Božični zbor«, ne morda razstavo v kakem poslopju, ampak velik sejem v centralnih ulicah zagrebskega trgovskega prometa, v Ilici od Iličkega do Jelačićevega trga, na Jelačićevem trgu, v Jurišičevi ulici do Draškovičeve ulice ter v Strossmayerjevi ulici do Zrinjeveca. Čez vse te ulice je napeta žica z gosto verigo električnih žarnic, katerih razsvetljava daje ob večerih temu delu mesta čarobno lice. Pred borzo, pred gledališčem, na Jelačićevem trgu in pred glavnim kolodvorom stoje ogromna božična drevesa, vsako s stotinami raznobarnih električnih luči, ki zagore na večer. Trgovske izložbe so okusno in moderno urejene, vse dela svečan utis. Ob večerih so bili vsak dan koncerti zagrebskih godb na raznih trgih v območju Božičnega zbora. Zagreb, ki je tudi topot pokazal svojo gospodarsko organizatorno silo, je obiskalo po sodbi merodajnih krogov v teh dneh nad 25.000 ljudi, kar pomeni vsekakor velik uspeh v

tem letnem času in ob mrazu, ki je vladal vse do 23. tm. Trgovska komora bo prireditev redno vsako leto obnovila. Nocoj, ko bodo zvonovi vseh zagrebskih cerkva napovedovali rojstvo Kristusovo, bo šest topovskih strelav z Griča javilo konec Božičnega zbora, istočasno bo začela katedrala v morju električnih luči in celo mesto v svetlobi reflektorja z Griča. Reči se mora: Zagreb zna...

Dočim italijanski fašisti po Julijški kra-jini in po ostali Italiji napovedujejo naši državi gospodarsko vojno, dočim se nad to italijansko provokacijo razburja tudi Zagreb, politični in gospodarski, pa v zagrebskem Narodnem gledališču dva odlična operna pevca Italijana, sopranistka Carmen Flori in tenorist de Bernardi, slavita trumfe svoje umetnosti ob burnem ploskanju publike. Sinoči sta pela v »Madame Butterfly«, danes pojeta v »Travi-ati«. Stojimo pač kulturno visoko nad »tisočletno kulturo« fašistovske Italije.

Mihalokopoulos v Rimu

ATENE, 24. decembra. Ženevski poročevalec lista »Eleutheron Vima« poroča povodom prihoda grškega zunanjega ministra v Rim, da Grška nikakor ne misli stopiti v tesnejše stike z Italijo in da je ministrov obisk v Rimu v zvezi z neugodnimi odnošaji, ki vladajo med Jugoslavijo in Italijo.

Povodenj na zapadu

TRIER, 24. decembra. Vsled nenadnega toplejšega vremena in trajnega deževanja se je pričel tajati sneg in obstoja nevarnost, da nastane še povodenj, ako deževje kmalu ne preneha. Reka Mozela je od včeraj na danes narasla že za več kot dva metra, narašča pa še vsako uro za deset centimetrov.

BERLIN, 24. decembra. Včeraj je tu močno deževalo. Tudi v pokrajini so bili veliki nalivi in ni izključeno, da bodo posamezne reke in potoki prestopili bregove ter poplavlili polja.

Mariborski in dnevni drobiž

Nesreče slovenskih politikov

Na poledenelih cestah zadnje dni se je zgodilo v različnih krajih več nesreč. Tako javljajo iz Beograda, da se je v sredo ponesrečil na poledici ljubljanski narodni poslanec g. dr. Kramer, ki si je pri padcu zlomil desno roko v zapestju. — V Ljubljani pa je padel nedaleč Gospodarske zveze na ledu odvetnik gosp. dr. Brejc, ki si je zlomil nogo in utrpel še druge poškodbe.

70-letnica prosvetnega in narodnega delavca

Danes 24. t. m. praznuje skromno v družbi s svojo ženo 70 letnico življenja upokojeni šol. upravitelj Janez Reich, ki že od svoje upokojitve leta 1919 živi v eni izmed barak v Strnišču. Kot šolnik je vršil službo nad 40 let vestno in vzorno, dve novi šolski stavbi v Gomilskem in v Sv. Bolfenku v Slov. goricah sta plod njegovega truda. Svojo nalogo kot učitelj in vzgojitelj naroda je vršil vedno z vso odločnostjo kljub hujskarijam s strani reakcije. Poštenjaki med narodom so ga povsod, kjer je služboval, spoštovali in ljubili. Med inteligenco je imel veliko število prijateljev, tako da lahko s ponosom in zadovoljstvom gleda v preteklost. Leta 1914 so ga tudi kot srbofila vlačili po graških zaporih in mu takrat močno zrahljali njegovo zdravje. Enega izmed 5 sinov, ki je ob prevratu kot komandant barak v Strnišču branil državno premoženje pred ropanjem in razdejanjem, je nekaj v vojni posurovelih ljudi zavratno ubilo. Ostali štirje zavzemajo častna mesta v javnem življenju, eden kot profesor, drugi kot poštni uradnik, dva kot zobotehnika. Možno, ki tudi še danes vkljub svojim sedmero križem z mladeniško čistostjo sodeluje v narodnem delu, želimo še mnogo let počitka!

Volitev župana v Cirkovcih.

Dosedanji župan g. Štefan Vuk, posestnik in gostilničar v Cirkovcih, je bil kljub spletkam SLS vnovič izvoljen za župana. Razmerje odbornikov je 10 naprednih proti 7 SLS, kar dokazuje lep napredek napredne ideje na Dravskem polju.

Shod privatnih nameščencev

v Mariboru se bo vršil tekem meseca januarja 1928. Poročali bodo delegati iz Zagreba in Ljubljane o novem osnutku zakona o pokojninskem zavarovanju, ki bo razširjen tudi na trgovske in enake sloje. Nadalje o zadevi bolniškega zavarovanja pri Trgovsko bolniškem podpor-nem društvu. Želja vseh članov tega društva je, da upravni odbor po več letih vendar že skliče občni zbor in poda poročilo o dosedanjem poslovanju. Na shodu se bodo tudi obravnavala splošna socialna vprašanja privatnih nameščencev. Kdaj in kje se bo shod vršil bomo še poročali.

Božičnica »Društva za podpiranje revnih šolskih otrok«.

Brezdvomno najlepša in najdobrodelnejša je vsako leto božičnica »Društva za podpiranje revnih šolskih otrok«, ki se je vršila včeraj popoldne kot običajno v telovadnici dekliške meščanske šole v Cankarjevi ulici. V okrasno prirejenih prostorih in bogato okinčani visoki jelki, ob strani pestrih jaslje, ob svitu nebroj sveč se je otvoril večer ob sviranju orkestra dijakov, pastirčkov. Po pozdravnem govoru predsednice društva, ravnateljice g. Antonije Šupceve, katere zasluga je, da se je to društvo po preobratu zopet oživelo, in ki kot predsednica neumorno deluje z vso nesebičnostjo in poštrevnostjo za cilje tega dobrodelnega društva, se je izvajal kratek spored s petjem, deklamacijami in glasbenimi točkami, nato obdarovanje dece. Društvo je letos obdarovalo skoro 700 šolskih otrok z obleko, obutvijo, perilom in slaščicami, ter je nabralo v svoje namene nad 75.000 Din in nekaj blaga in natura. Glavni prispevek društvu je dala mestna občina s 40 tisoč Din. Prostorna telovadnica je bila nabito polna samo pričakujoče mladine in drugega občinstva. Prireditve so posetili med drugim kot zastopnik velikega župana prosvetni šef K. Kotnik, mestni župan in oblastni predsednik dr. Leskova, mestni komandant general Spasič s soprogom, podžupan dr. Lipold in srezki šol-ski nadzornik Tomičič.

Nalezljive bolezni v Mariboru.

V mestnem okolišu mariborskem je bil od 15. do 21. tm. prijavljen mestnemu fizikatu samo en slučaj nalezljivih bolezni in sicer — šen.

Ljudska knjižnica o praznikih.

Radi silnega navala, ki je bil pretekli četrtlet v Ljudski knjižnici, je določilo letos vodstvo tudi za praznike uradne ure. Knjige se bodo delile brez prekinjenja tudi danes zvečer in jutri dopoldne, prav tako na Silvestrov večer in Novega leta dan.

Lindberg v Mariboru.

V letošnji sezoni je imel Maribor že celo vrsto najodličnejših koncertnih prireditelj, s kakršnimi se ne more zlepa ponasati kako drugo mesto. Prve dni po Novem letu in sicer v sredo, dne 4. januarja pa bo imelo naše mesto na koncertnem odru nekaj čisto posebnega: Lindberga. Ne bo to sicer drzni zmagovallec oceana Charles, marveč njegov soimenjak, Helge Lindberg, najsilnejši baritonist iz ponosne Finske in rekorder svoje vrste. Ta fenomenalen pevec je namreč v stanu, peti cele periode z enim samim dihljajem ter je v dihalni tehniki nedosegljiv, to mu priznavajo vsi kritiki brez izjeme. Njegov popoln način prednašanja, fraziranja in njegova koloraturna tehnika naravnost fascinira ter mu je poleg njegovega silnega, mehkega in elastičnega glasu pripomogel do neobičajne svetovne slave. Za Maribor pomeni nastop Lindberga, čigar pridobitev je bila zvezana z izredno velikimi težavami in žrtvami, pravo senzacijo na koncertnem polju, saj tako slavnega pevca v našem mestu še doslej nismo slišali.

Težka nesreča starca.

Ivan Kostajnske, 69 letni prevžitar iz Sv. Martina pri Vurbergu je pomagal včeraj v gozdu nakladati les. Po nesreči se je pa z voza prevrgel težak ploč s tako močjo padel staremu možu na nogo, da mu jo je odtrgal. Težko ponesrečenega moža so pripeljali v mariborsko bolnico.

Nesreča na ledeni poti.

Dinarica Pavla Vrečko, stara 45 let, doma iz Bukovca pri Sp. Poljskavi je padla včeraj na ledeni poti, ko je nosila vrečo ječmena v mlin, tako nesrečno, da si je zlomila desno nogo.

Silvestrov večer.

Osrednje društvo nižjih poštinih in brozajnih uslužbencev priredi dne 31. decembra v vseh prostorih restavracije Gambrius Silvestrov večer s sledečim sporedom: Koncert, ples v dvorani, nastop poštinega pevskega društva, ob polnoči staro in novo leto v živi sliki. Začetek ob 21. uri, konec ob 4. zjutraj. Vstopnina prosta. — Za obilno udeležbo se priporočajo poštariji.

Plesna šola »Jadrana«.

je redno vsak četrtlet pri Kosiču. Na sporedu so vsi letošnji moderni plesi. 2040

Restavracija »Vetrinjski dvor«.

Dobil sem danes vagon novega vina iz Dalmacije. Posetite restavracijo Vetrinjski dvor, Maribor, Vetrinjska ulica. Vsele božične praznike želim vsem svojim gostom! Hinko Kosič. 2041

Nov način pranja.

Namoči perilo, pa ga 20 minut kuhaj v raztopini »Radiona«, potem izperi in osuši. — Pranje ni več težko delo, temveč zabava.

Pri bolečinah v želodcu in črevesih, pri pomanjkanju apetita, nerednem odvajanju, napetosti, pri žolčnih težavah, bolečinah v čelu, pri kolcanju se doseže s pomočjo 1—2 čaj Franc. Jožef-ove vode temeljito čiščenje. Bolniška spričevala potrjujejo, da tudi bolniki v postelji radi uživajo Franc. Jožef-ovo grenčico.

Koristna čistilnica.

Kakor razvidno iz oglasa, se je ustanovilo kakor v velicestih tudi pri nas priporočljivo podjetje, ki temeljito čisti stanovanja in opreme. Gospodinj se bodo gotovo zatekale k tej čistilnici. 2032

Silvestrov večer

priredi odsek za zgradbo Sok. doma v Mariboru, v Narodnem domu.

Ure, zlatenina na obroke

brez poviška Ilger. Maribor, Gospodinj ul. 15. — 12-a

»Ljudska Samopomoč«.

podporno društvo za slučaj smrti obvešča vse svoje člane, da šteje z današnjim dnem že nad 2000 članov. Z ozirom na splošno korist tega društva se opozarja občinstvo širom Slovenije, da lahko vse nad 50 do 80 let stare in zdrave osebe pristopijo k temu prekoristnemu splošnemu podpornemu društvu samo še do 1. januarja 1928. Od novega leta dalje se bodo sprejemale samo zdrave osebe do nedovršene 50. leta. Komur je le količ-kaj do svojih dragih ostalih, naj ne zamudi te ugodne prilike in naj takoj zahteva pristopno izjavo iz društvene pisarne »Ljudske Samopomoči« v Mariboru, Aleksandrova cesta 45. 2044

Izvolite brati!

Cenjene gospodinj, poizkusite, da je Kolinska res izvrsten pridelek za kavo, ki kot dobri domači izdelek zasluži, da se uporablja v vseh rodbinah. Ob koncu leta se našim spoštovanim odjemalcem za naklonjenost najtopleje zahvaljujemo in želimo vsem vesele božične praznike in srečno Novo leto! Kolinska. 2065

KABARET EVROPA.

Božični spored: Atrakcija Regia Rosé s njenima velikanskima kačama. Na božič popoldanski in večerni spored. Istotako v ponedeljek. 2061

Prvovrsten korespondent

za več jezikov, skoraj 40 leten, stenograf in strojepisec, išče takoj službe. Položi tudi kavicjo, ali pa vstopi s ca 50.000 Din kot sodruknik v kako realno trgovino. Ponudbe pod »Talent« na upravo »Večernika«. 2059

Pri Ruški koči na Pohorju

bodo na Silvestrov večer znano dobre koline. Pohorska godba. Srečno in veselo novo leto 1928 želita vsem obiskovalcem Mirko in Micka Sernc. 2060

Anketa šolskih upraviteljev

mariborske oblasti se bo vršila dne 7. januarja v Mariboru. Poverjeništvu je zaprosilo prosvetni oddelek za prosti dan.

Prevodi

iz srbohrvaščine, slovenščine, nemščine in narobe se opravljajo za zmeren honorar. Naslov pove uprava. 2062

V torek 27. in četrtak 29. decembra kabaretni večer v Veliki kavarni. Na Silvestrovo popoldan nov program z mnogimi razveseljivimi točkami. 2063

V Ljutomerski kleti Narodnega doma bo na Štefanovo koncert s plesom. 2064

Spominu Nungesserja in Coli a

V romantičnih krajih kanadske celine bosta dve jezera in dve reki dobili imena smelih francoskih avijatikov Nungesserja in Colija, ki sta prva poizkusila preleteti Ocean v smeri vzhod-zapad. Kanadska vlada je sporočila mednarodnemu novinarskemu uradu v Parizu, da je kanadsko ministrstvo notranjih del sklenilo, da dobita v čast hrabrih francoskih avijatikov dve jezera, ki ležita severozapadno od države Ontarijo, ime po obeh letalcih. Jezera se nahajata med 51. in 52. stopinjo severne širine in med 92. in 94. stopinjo zapadne geografske dolžine, v bližini novih zlatih rudnikov v okolici Rdečega jezera. Kraj, kjer se nahajata jezera Nungesser in Coli, je najlepši predel Kanade: krijejo ga veličastni pragozdovi, ki jih dele živahni izvirki, temne vode in mirna jezera. Predel je geološko soroden krajem v okolici Rdečega jezera, radi česar se temeljito preiskuje radi zlatonosnih žil, ki jih eventualno krijejo zemeljske plasti. Nedaleč od navedenih krajev vodi velika pacifična proga »Canadian National«, ki veže vzhodno obal Severne Amerike z zapadno. Indijancem sta jezera dobro znani, vendar doslej še nista bili nikdar zaznamovani ali sploh zabeleženi na zemljepisnih kartah, kakor tudi ne številne vode velike kanadske planote, ki obkrožuje Hudsonov zaliv. Šele minulega leta so službeni avijoni prinesli številne fotografije teh predelov, s pomočjo katerih je bilo mogoče izračunati velikost in določiti geografski položaj omenjenih jezer. Hladne in čiste vode, v katerih živi obilica tečnih rib, se iztekajo v rekah, od katerih bosta dve nazvani po Nungesserju in Coliju. Prva se bo zvala »Nungesserjeva reka«, druga pa »Potok Coli«. — Pokrajina, v kateri ležita jezera, je zelo bogata na dragocenih rudninah in ni daleč čas, ko bo vsa okolica oživela in bosta jezera ležala sredi obljudenega in industrijsko ter gospodarsko najbogatejšega kota velike Kanade.

Novice iz Primorja

V bivšem »Narodnem domu« v Pazinu se je nastanila sedaj fašistična organizacija. Prostori so bili svečano otvorjeni in blagoslovljeni.

Zgodovinske resnice bi radi utajili fašisti, ki drzno trdijo, da je Julijska krajina od nekdanj italijanske dežele in da je le Avstrija nagnala v njo nekaj slovenskega ljudstva. Avtohtono prebivalstvo je naše po vsej pokrajini, v katero je prišlo tekom stoletij nekaj italijanskega življa, kateremu je pomagala na površje v škodo domačinom avstrijska politika, ki je pospeševala poitalijančevanje posebnost za časa trozveze. Naše ljudstvo pa ve, da prebiva na svojih tleh in ve, da je njegov praded oral zemljo do Tilen-ta in še dalje, ustrahoval Langobarde in na dvoru langobardskih vojvod je bil čislana naš slovenski jezik. V Svetoivan-skem evangeliju in v černevskem rokopisu je ohranjena naša slovenščina. Naše ljudstvo se zaveda svoje prošlosti in prenaša v spominu na njo in z vero v bodočnost nezasišane žalitve zbesnelih fašistov. Kogar bogovi sovražijo, ga udarjajo s slepoto! Naši ljudje so prepričani, da pridejo izpremembe. Prišel bo dan! Esetaj emar!

Idrijska realka je bila letos ob 25-letnici svojega obstoja ukinjena. Krasno realčno poslopje je bilo otvoreno 1903. Zavod je bil razširjen v popolno realko leta 1908. Kmalu nato je bil podržavljen. — Idrija je bila ponosna na svojo realko. Italijanski naučni minister se je ponasjal javno z veseljem, da jo je uničil in vzel rudarju možnost, da pomaga svojim otrokom do boljšega kruha.

Na rimski izložbi, ki se je otvorila te dni, bo sodelovala tudi Reka. Pokazati hoče dokumente, liste, brošure, publikacije, slike, pisma, znanke itd., ki bodo pričali, kako vneto se je borila Reka za priklonitev k Italiji in radi tega zaslužila lepšo usodo, kakor jo je zadela po združitvi. V Rimu bodo pač gledali reške dokumente ali usode ji ne morejo izpremeniti, ker je ta vezana na pripadnost mesta in pristanišča k Jugoslaviji, kateri pa se je REKA odrekla s svojim pristopom k Italiji.

V Dekaniju imajo nov, lep občinski dom, ki je stal 110.000 lir. Sami tuji oblastniki stanujejo in uradujejo v krasnem poslopju, s katero vstopa domačin z velikim strahom pred strogo italijansko gospodo. Kmet mora garati od zore do mraka, da plačuje, kar zahtevajo od njega. In tega je vedno več kakor v Dekaniju, tako povsod drugod. Tujci hočejo sredi podjarmljenih Slovencev živeti komodno. Zato naraščajo občinski stroški in pomnožujejo jih še razne fašistične raznarodovalne institucije.

V kopališču.

— Pred kratkim so napodili neko damo iz rodbinskega kopališča, ker je nosila napačno svoj triko.
— Kako pa ga je vendar nosila?
— V roki!

Pred norišnico.

Ob treh zjutraj zbudi zvonec vratarja norišnice. Mož stopi h glavnim vratom in vpraša skozi linico, kdo je.
»Jaz hočem takoj notri!« se oglasi pred vhomod moški glas.
»Kaj, sedajle ob treh zjutraj? Ali ste popolnoma znoreli?« se zadere vratar.

Ne zna slovenski.

— Ste že vzeli kopel, gospod?
— Kaj mogoče manjka katera?

Med šahovskimi tigri.

— Aljehin bi v tem slučaju igral takole...
— Za boga, potem ste vendar v treh potezah mat!
— Oprostite, gospod! Igrate li boljše od Aljehina?

Kupite železniške vozne karte v biljetarni »Putnika« v Mariboru, Aleksandr. 53

Mir božični

Bela zima zemljo je pokrila,
brusi mraz v nas svoja ostra šila.
Kriza zla zemljane nas obdaja,
nada in humor nam le ostaja.
Saj dovolj življenje nas mrcvari,
mir božični, ti vsaj nas obdari!

So volitve v občino končane,
zdaj božič nam celi strašne ranel!
So veseli — malo izgubili,
so veseli — nekaj pridobili.
Vsi veseli — Mariboru slava!
Mir božični nad teboj naj plava!

Oj gorje, komur nikjer ni doma,
kdor ubog po dalinem svetu roma.
Bolj gorje: volilec tisoč v listi,
kroglic pa le dvesto v skrinji tisti!
Je zastoj, če stranka nisi prava,
Mir božični večno v tebi spava.

Spomenik postaviti svobodi,
Mariboru sam nagaja zloidi.
Suženjstva smo živi spomeniki —
kak idej bi bili mi rodniki?
Dokler duh še tuj nas vse obdava —
mir božični v spomeniku spava.

Raje naj se Tegethof proslavlja,
jezik nemški v občini uvajalja,
univerza in teater tudi —
Heil und Sieg! — za njo se živo trudi.
Ti Slovenec si pa stara šleva,
mir božični pamet ti ogreval!

Avtobus vsesplošno je vozilo,
zdaj fujakerjem je odzvonilo.
Avtotaksi in sedlarji tudi
so na novi mestni tramvaj hudi.
Kriva je le mestna ta uprava,
mir božični da med njima plava.

Ena nam je lepa domovina,
dvojna pa je bratom dohodnina.
»Vsi plačujmo ali pa nobeden!«
dere Prečan se oskubljen, beden.
Vlada pa skrbno mu obečava:
»Mir božični nad teboj naj plava!«

V letu da nam ture čudovite,
v zimski smuk čez ravni hribovite.
Pohorje! Ti si podoba raja,
zimski šport po tebi že razsaja.
Veličastna nad teboj narava,
mir božični pa krog tebe plava!

Svet končal je vojno grozovito,
spet če Mussolini jo Benito.
Bog naj reši svet še te nakane,
da svetovni mir nam še ostane.
Naj bodočnost bo nam nekrvava!
Mir božični naj nad svetom plava!

Se »Večernik« se k božičku družil,
da nočjo vam vsem v veselje služil.
Spolom, slojem, društveni vsem in bravcem,
pravim in nepravim pomagavcem
kliče uredništvo in uprava:
»Mir božični naj med vami plava!«

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Sobota, 24. decembra. Zaprtó.
Nedelja, 25. decembra ob 15. uri »Logar-
jeva Krista«. Znižane cene. Ob 20. uri
»Eva«. Znižane cene.
Ponedeljek, 26. decembra ob 15. uri »Ba-
ladera«. Znižane cene. — Ob 20. uri
»Takat v starih časih...«

Mestni avtobus

Od danes naprej je avtobusna proga
Pobrežje—Glavni trg podaljšana do glav-
nega kolodvora. Drevi na Sv. večer vo-
zijo na progah Studenci—Marje in Kralja
Petra trg—glavni kolodvor avtobusi do
dveh ponoči po nočni — to je dvojni ta-
til —

Božične skrivnosti

STARI OBIČAJI NA POHORJU, V SLOV. GORICAH IN DRUGOD.

Maribor, 24. decembra.

Na dan pred božičem se mora vino do-
livati, na božič pa mora gospodar pogle-
dati, ali je krog pilke suho in mokro. Če
je mokro, bo dobra vinska letina, ako je
pa suho, bodo polovnjaki tudi v jesen o-
stali suhi v kleti.

Ako se komu na sveti večer, ko luč v
hišo prinesejo, od glave nič senca na
steni ne vidi, bo prihodnje leto umrl.

Če sliši kdo na sveti večer preje psa
lajati, ko iz puške streljati, bo nesrečen.
Kdor na sveti večer trikrat okoli hrama
gre in pri slivi moli, ko »zdravo Marijo«
zvoni, izve, če se bo prihodnje leto pri
hiši kdo ženil, kar spozna iz godbe, ki jo
zasliši; če bo pa kdo pri hiši umrl, spo-
zna iz tega, da začuje, kakor bi se zruši-
le deske.

Če hočeš obogateti, natrgaj si na sveti
post šopek češnjevih vejic in jih daj v
vodo, da vzbrste. K polnočnici pojdi pr-
vi. Kjer se stekajo tri meje, ti pride na-
proti vrag. Pod vsakim pogojem hoče
kupiti d tebe šopek češnjevih vejic. Ko
mu poveš ceno, se hoče pogajati. Pazi,
da ne odnehaš od prvotne cene! Končno
ti vrže vrag nekoliko razjarjen vrečo
denarja za šopek češnjevih popkov. Z
denarjem umno gospodari, sicer ti ga od-
vzame!

Pojdi tik pred polnočnico, ko gori sa-
mo še večna luč, v cerkev. Vzemí svečo
z glavnega oltarja in jo prižgi na večni
luči ter pojdi z njo trikrat okoli cerkve.
Med potjo se ti pridruži hudič in ti hoče
svečo upihiti. Ako ubraniš plamen sve-
če, ti vrže vrečo denarja in nima več mo-
či do tebe.

Kdor hodi na sveto noč v ris, mora
vzeti kol, na katerem se je snopje sušilo.
Kol je moral biti čez vseh svetnikov dan
na polju. Kol se mora zabiti na križpotju
v zemljo, okrog se pa mora potegniti z
2 leti staro šibo-leskovko ris. Nato stopi
v ris in 3krat močno zažvižgaj. Kmalu se
prikaže duh, ki te vpraša, kaj hočeš. Če
mu zapišeš dušo, ti izpolni vsako željo.

Ako si želiš denarja, delaj 12 tednov
pred svetim večerom stolček iz 12 vrst
lesa. Stol nesi k plnočnici, postavi ga
ravno pred glavnimi vrati in se vsedi
nanj. Med povzdigovanjem pride zlodej
in ti odkupi stolček za vrečo denarja.

Mnogo sreče te čaka, če vzameš na
sveti večer v ris leskovko in črnega ma-
čka. O polnoči začnejo vsakovrstne groz-
ne reči kapti na človeka n. pr. žareča
brana, goreč voz sena itd., pri risu se pa
vse razkadi. Ako vztrajaš, pride hudobec
in ti prinese, kar si želiš. Za dar pa mu
moraš dati črnega mačka in — dušo.

Pri polnočnici opravi spoved in obha-
jilo. Hostijo vzemi iz ust in jo shrani v
skatljó. Doma jo daj žabi, datlalipasú. O
na sveti post. Žaba sne hostijo in nakraca
na papir veliko število. Na božič jutraj
pojdi prvi v cerkev. Ustavi se pred glav-
nim oltarjem in drži listič v rokah. Naen-
krat pridrvi hudič. S seboj prinese vrečo
denarja. Ves zelen je od jeze, ker ti mo-
ra prepustiti denar. Sicer bi ne mogel iz
cerkve.

Na sveti večer pojdi prisluškovat k
meji. Če slišiš godbo, se bo pri mejah
nekdo ženil, ako slišiš žabjanje rakve, bo
nekdo umrl.

Če greš na sveti večer pri polnočnici
za veliki oltar, ponudi ti tam hudič 3
reči: kapo, klobuk in možnjo. Če kaj ta-
koga dobiš od vrata, boš lahko žudeže
delal. Če klobuk obračaš, bo pokalo, ka-

kor bi s topovi streljal. Kapa te stori ne-
vidljivega, v možnji pa bo vedno dovolj
denarja. Pač pa mu moraš zapisati telo
in dušo!

Na dan pred božičem bežijo po obedu
dekke po drva in si jih hitro naložijo. Ti-
sta, ki prinese polena na pare, se bo ti-
sto leto omožila.

Ko na sveti večer »Zdravo Marijo«
zvoni, beži iz hiše pod češpljo in moli
tam. Če čuješ med tem v skednju kak
ropot bo to leto nekdo pri hiši umrl. Kdor
to noč ob 11. uri na pokopališču pod kri-
žem stoji, vidi vse tiste, ki bodo pri-
hodnje leto umrli.

Na božično noč cveti denar, ki je za-
kopan. Ako ga hočeš dobiti, se moraš po-
gumno bližati plamenu, se pokrižati in
vreči nanj molek, nato pa idi domov in
se ne oziraj! Pridi šele bb zori pogledat
za molekom. Tam začni takoj kopati za-
klad. Najprej najdeš samo olje, katero
moraš pred solničnim vzhodom spraviti v
skrinjico, kjer se spremeni v zlato in
srebro.

Če dekle hoče spoznati svojega ženina,
si mora na božični večer vlti mleko po
hrbtu in prestreči v skodelico. Kdor pride
mleko pit, postane njen ženin.

Fant naj prereže pri polnočnici ravno
med povzdigovanjem jabolko na dvoje
ter se ozre okoli sebe. Zagledal bo svojo
izvoljenko.

Dekle, ki si hoče prikleniti svojega fan-
ta, ga mora povabiti na sveti večer k se-
bi. Med tem, ko sta najbolj zatopljena v
pogovor, mu mora njena mati neopaženo
vreči dve jajci v hrbet, da se ubijeta. V
naglici ju mora prestreči s skodelico in
ocvreti, da jih fant použije. Tako si ga
priklene za vedno!

Na sveti večer se vsedi na studenec in
moli. Ravno med povzdigovanjem se
spremeni voda v vino.

Od polnočnice ljudje jako domov hite,
kdor pa med potom pade, bo prihodnje
leto umrl. Ko pridejo domov, zbudijo vso
živino, tudi kokoši in svinje. Vsem dajo
jesti, pred hlevom pa z blagoslovljenim
smodnikom ustrelijo, da nimajo čarovnice
moči pri živini.

Kdor hoče celo leto močen in zdrav bi-
ti, mora od polnočnice domov bežati, da
je prvi doma. Potem lahko vedno oprav-
lja vsako delo.

V božični noči se živina pogovarja,
kar pa le sveti ljudje čujejo. V ušesa si
morajo vtakniti leskove mačice, skriti se
v jasli in tam slišijo bodočnost cele hiše.

Dekle, ki hoče lepe »fajgelne« imeti,
mora k polnočnici v žepu fajgelno vo-
se s seboj nesti.

Tikvino seme se more pod most djati gda
se ide k punočnici; gda se pa ide od pu-
nočnice, te pa se more vün zeti, pa potli
so tote tikve strašno debele.

Dve dekli sta hoteli preizkusiti koraj-
žo, katera med njiju si upa k studencu po
vodo ravno med povzdigovanjem ob pol-
nočnici. Res se je starejša junačila, vzela
škap in šla. Dolgo se ni vrnila. Ko so se
ljudje vračali od maše, so pri studencu
našli samo škap, ušes so se držali prsti
deklinih rok. O dekli pa ni bilo ne sluha,
ne duha...

Kdor na božični dan umrje, gre narav-
nost v nebo.

Božično vreme

(Stara vremenska prorokovanja iz ma-
riborske okolice).

Veter, ki na sveto noč piše, je velike
važnosti: vzhod pomeni živinsko kugo,
sever smrt velike gospode, jug pomeni
hude bolezní. zahod in tiho vreme pa do-
bro letino.

Ako hočeš zvedeti, kakšno bo vreme
v vsakem mesecu prihodnjega leta, mo-
raš na božični večer pripraviti šest okro-
glih bukovih polen, ki jih razžagaš na
polovice; tako dobiš 12 polovic, ki pred-
stavljajo 12 mesecev. Na vsako teh polo-
vic deni nekoliko soli. Na katerih bo sol
raztopljena, kadar prideš od polnočnice,
tisti meseci bodo gotovo deževni, drugi
pa oznanjajo suho vreme. »Plohi« se po-
stavijo od vzhoda proti zahodu, tako se
štejejo tudi meseci. — Ako je božična noč
svetla, bodo prihodnje leto žitnice in
kleti prazne. — Ako je sveta noč svetla
in jasna, bodo tudi skednji jasni, t. j. ne
bode sena in slame. — O božiču zeleno,
o veliki noči sneženo. — O božiču za-
steno, o veliki noči za pečjo. — Dež in
veter pred božičem, koplje jame rad
mrličem. — Na sveti dan vetrovno, po-
leti sadje polno. — Jasne polnočnice,
temne (prazne) žitnice. — Če na sv. večer
vina v sodih vro, prihodnja letina pač
dobra bo. — Če na božič pride s Pohor-
ja lisica, vina pač bo polna »Pekrska go-
rica«.

Če o božiču led visi raz veje, se Velika
noč vsa v cvetju smeje. —

Dr. V. T.

Kaj vem? — Koliko znam?

(Serija št. 1).

Bralcem »Jutra« je ta sedaj tako pri-
ljubljena in razširjena igra gotovo dobro
znana. Igra obstoji v tem, da odgovore ce-
njeni bralci po možnosti brez pripomoč-
kov na stavljena vprašanja. Brezdvomno
ima igra velik pomen za vzgojo in izobra-
zbo, sosebno ker se bralec lahko prepri-
ča sam, kolik je njegov duševni zaklad.
Zato mislimo, da ustrežemo našim bral-
cem, če priobčimo od časa do časa sku-
pino vprašanj. Odgovore bomo priobčili
v prihodnjih številkah. Ozirali pa se bo-
mo predvsem na krajevne razmere. Tako
bodo naši bralci utrdili svoje znanje o
preteklosti in sedanjosti našega mesta in
okolice. Omenimo še, da je veliko, če od-
govori bralec na polovico vprašanj, so-
sebno če so težka. Sedaj pa na delo!

1. Odkdar se rabi ime »Maribor«?
2. Kaj pomeni ime »Marburg«?
3. Kaj pomeni ime »Drava«?
4. Odkdaj je Maribor mesto?
5. Odkdaj je Maribor sedež lavantinskih
knezoškofov?
6. Kakšna razlika je med škofom, knezo-
škofom in nadškofom?
7. Odkdaj je v Mariboru okrožno sodi-
šče?
8. Kdo je bil Carneri?
9. Kdo je bil Vaclav Karlik?
10. Kako se imenuje general Maister s
krstnim imenom in kako s pesniškim
pseudonimom?
11. Katera ulica ima v Mariboru najsta-
rejše ime?
12. Kdo je bil Mitras?
13. Kje je bil prvotni Mariborski grad?
14. Zakaj so Ruše znane v slovenskem
slovstvu?
15. Kdo je bil Tappeiner?

(Odgovore na ta vprašanja priobčimo v
novoletni številki. Op. ured.)

Dekle, ki se hoče prepričati ali bo po-
ročila svojega fanta, naj vlti na sveti
večer žabo, jo odre in pokoplje v zem-
ljo. Ako žabo snejo mravlje, ga ne dobi,
če pa ostane žaba cela, jo poroči.

Na sveti večer se nebo odpira. Kdor
vidi nebo, odprto, si naj poželi, kar bi rad
vse se bo zgodilo.

Mladih zakoncev prvi sveti večer

ZGODOVINA Z RDEČO PENTLJO OKRAŠENEGA IZTEPAČA POD DREVESCEM.

Maribor, 24. decembra.

Gospodinja je razdelila božična darila, pogasili so lučke na drevesu in sedli za mizo k čaju.

Tako prijeten in udoben ni dom nikoli, kakor na ta večer. Zunaj pritiska mraz, okrog voglov cvili burja, v sobi pa razširja peč blagodejno toploto in boža celo družino. Nekak svečan in blažen mir objema vse od najmlajšega do najstarejšega člana. V dušah se naseli neko tiho zadovoljstvo, v njih zaplove za nekaj trenutkov sladka sreča, ki prevzame človeka tako, kakor nikdar ne med letom. Nehote se mu vzbujajo spomini na vse svete večere od rane mladosti naprej. In vsi ti opomini so sedaj lepi in prijetni, pa čeprav niso bili dogodki sami takrat ako lepi in prijetni...

Pa so srebali čaj, prigrizovali pecivo in obujali opomine.

Na koncu mize je sedel računski svetnik, droben in suhljast možiček, ki je bil pa kljub svojim šestdesetpetim letom dobro ohranjen in svež. Kot upokojenec in vdovec brez otrok se je naselil pri hčerki svoje sestre, kjer je tako živel kot pravi član družine. Ravno kar si je prižgal priljubljeno havano, napravil par požirkov čaja ter se udobno naslonil v naslonjaču.

»No, bom pa še jaz povedal dogodek prvega svetega večera iz svojega zakonskega življenja,« je pričel.

»Kakor veste, sem se bil zmisli na ženinov precej pozno. Sicer to dejstvo sam na sebi še ni bila napaka. Saj je bolje pozno, kakor nikoli, vsaj tako pravijo. Napaka pa je bila v tem, da sem si zbral za družico v življenju dokaj mlajšo, živahno in čedno dekle, kateri se je hotelo zabave in življenja, med tem, ko sem bil jaz že pust in bolehen samotar ter mi ni bilo za družbo. Imel pa sem takrat poseben pasjon do psov, katerega še zdaj nisem zgubil popolnoma.

Takoj v začetku zakona sem dobil dva mladiča, prepeličarja in volka, katere sem dresiral in dresiral. Seveda je prišlo radi teh psov večkrat navzkriž med menoj in mojo mlado ženo, ki ni imela nikoli smisla za pasji šport. Moja trda pasja šola ji ni ugalajala in živalici sta se ji smilili. Tako je prišlo pogosto do prerekanja med nama. Nekoč pa me je bil prepeličar tako razvnel s svojo neubogljivostjo, da sem v naglici snel s kljuge iztepač — praker — in ga kar z njim kaznoval, ker nisem imel časa iskati pasjega biča. Živalca je cvilila in se zvijala, žena kričala in me lovila za roko, da bi prenehal s to proceduro. Toda jaz sem bil v ognju in bila je vsaka beseda zama.

Ker mi žena le ni dala miru in me je še bolj razvnela, plazim se njo z iztepačem preko pleč. Kako se je to zgodilo, pravzaprav še danes ne vem. Svoje neotesanosti sem se zavedel še-le potem, ko je bila že storjena, torej prepozno.

Seveda je bila moja mlada ženica upravičeno ogorčena. Vsula se je med solzami na me cela ploha prav zasluženih očitkov. Potem je pa med ihtenjem začela spravljati svoje stvari. Očividno me je hotela zapustiti in oditi k teti, ki je stanovala v Celju. Jaz sem jo prosil odpuščenja, ooravičeval svojo surovost na vse načine in hodil za njo iz sobe v sobo. Vse moje opravičevanje in vse moje prošnje pa dolgo niso zalegle prav nič pri moji ženi. Nazadnje si je pa vendarle premislila in ostala.

To se je bilo zgodilo rano spomladi. O tem dogodku nisva sicer nikoli govorila, vendar je bil tisti nesrečni praker še vedno med nama — prav do svetega večera. To sva čutila prav dobro oba, posebno pa še jaz.

Pa je prišel sveti večer. Moja mlada ženica je pripravila božično drevesce, ga okrasila in položila obe darilci — bila sva namreč sama — pod drevesce. Jaz sem ji podaril čevljičke, dobro zavite v posebnem kartonu. Radoveden sem bil, kaj prinese božiček po moji brhki ženi. Vendar to je bila skrivnost, v katero se tudi kot mož nisem smel utikati.

Ko sva povečerjala, gre moja ženka v drugo sobo ter prižge božično drevesce. Nato pokliče mene. Vstopil sem in gledal lično drevesce, ki je vse žarelo v lučicah in blesku. Pod drevesce na darila sprva še pogledal nisem. Šele za nekaj časa mi uide pogled pod drevesce. Ostrmel sem in prebledel. Pri srcu me je nekaj stisnilo, v duši speklo. Odprl sem usta, a beseda mi je zastala v grlu. Pod drevescem sem zagledal poleg svojega zavitka za ženo lep, nov, z rdečo pentljo okrašen — praker.

»Milka!« se mi je slednjič izvil iz grla in moje oko je poiskalo njo, ki je nekam otožna stala ob strani s povešeno glavo. Privzdignila je glavo, najina pogleda sta se srečala, najini duši sta si stopili čisto blizu, pristopila je k meni, me objela in poljubila rekoč: »Rajko, oprosti tudi Ti; ni za Tebe, ampak za — pse«.

Jaz pa sem dobro čutil to njeno mlačevanje v svoji duši. In tisti večer je izginilo med nama, za vselej ono skeleče čuvstvo, ki ga je obnavljal spomin na prvi in zadnji udarec s prakarjem. Mir in neskaljena ljubav je zopet zavladala med nama.

—lj—

Ob nedeljah zvečer po mariborskih ulicah

ČLANI ZELENE BRATOVŠČINE. — »JUGOSLOVENSKA KORUZA«. — »LUFTDRUCH-BOHRERJI«. — »TUDI-LOVCI«.

Maribor, 24. decembra.

Kdo pa so te precej groteskne postave, ki jih privlačajo nedelje za nedeljo večerni vlaki, autobusi, avtomobili, fijakerske škatle in druga vozila posamično in v gruclah v mesto? Le pogled jih, kaj neso na najrazličnejše načine, v rokah, malhah, nahrbtnikih — — ej no, jogri so, jogri, mariborski, nedeljski.

Po navadi elegantni in manj elegantni gospodje delajo na gledalca ob svojem povratku od krvavih pohodov kaj čuden vtis.

Klafrede so najrazličnejših fazon. Prevladuje zelen klobuček, ki ga krasí razcefrano pero kake ujede, kakšenkrat tudi kakšnega petelina — divjega ali domačega, v modi so plišasta pokrivala različne barve, športne kape, vse staro, zdelano, prepoteno, čestitljivo, kronano navadno z znakom SLD.

Obleka je temu primerna. Če je zakrpana, nič zato, saj znači, da je spremljala svojega gospodarja po marsikateri trnjevi poti, kjer je morala pustiti delež svoje dragocene kože. Obuvalo je težko kritizirati, pokriva ga namreč navadno debela plat ilovice iz Slovenskih gor ali z Dravskega polja, zato ga ne vidiš, pač pa ga slišiš, ko udarjajo njegove podkve in debeli žreblji po tlaku.

Poglejmo si nekatere bolj markantne člane te zelene bratovščine!

Dolga siva brada ga diči; pravijo o njem, da je že »marsikatega« zvrnil, pa mu danes ne gre več delo izpod rok, ker je puška majava, vsled česar lovi zajce — kar v svojo brado, v kateri se tako zapredejo, kakor v mreži. Na zadnjih pogonih poje rad »Starčka iz vinskih gor«.

Debel stric, ki gleda divje izpod svojih očal, strelja dobro — če mu debela lovska jopa ni na poti. Poje jako močno in tenko pri zadnjih pogonih in mu pravijo »jugoslovenska koruza«, mesto jugoslovski Caruso.

Tam eden tipa leseno nogo, pa kljub temu dohaja na najbolj strmih pohorskih potih prav vse svoje zelene brate. Ne poje nič, tudi ne pri zadnjem pogonu.

Drug od drugega precej oddaljen stopa nobile par skreganih fratrum. Kakor nam zgodovina o Atili pripoveduje, da ni rasla trava na onih tleh, ki jih je pobožalo kopito njegovega konja, tako se tudi govori, da je vsa zverjad uničena za mnoga leta v loviščih, v katerih sta ona dva pokazala svoji puškini kopiti. Smrt hodi pred njima, vse zadeneta, celo — domače kokoši. Fama — kost lažnjiva — je hudobna, krivico jima dela na vseh koncih in krajih.

Kako pa nosijo ti možakarji svoje kosmate zajce v mesto. Marsikdo zmago-slavno kar v roki, češ vidite »Nikak jaz nisem Luftdurchbohrer«, drugi zopet ga vleče za zadnje tace kar v rokah iz ozira na svoj nahrbtnik, ki bi ga mogla zajčja kri omadeževati. S čemer pa še ni rečeno, da sta ga oba ustrelila, saj se da taka zver tudi kupiti od lovskega gospodarja za trideset ali petintrideset dinarčkov. Zopet eden ga položi in poveže v nahrbtnik, tako, da zadnji taci ven gledata, samozavestno koraka in izraz njegovega pogleda prepričuje: »Jaz sem skromen, se ne maram kazati, toda dobro je le, da vi veste, da nisem kak šuštar!« Če pa ga vprašaj po vzroku te metode prenašanja plena, pravi, da je tako boljše; zajec da mora viseti z glavo navzdol, ker ga tako, ako ni popolnoma in dodobra mrtve, najlažje kap zadene. Ponajveč pa leže kosmatarji lepo v nahrbtnikih skriti in jim povzročajo lepe okrogline, izpod katerih se cedi zajčja kri, marsikaj na zadnjo plat s smrtonosno

dvocevko oboroženega, mrkoglednega morilca, ki vendar tudi zahteva, da ga publika občuduje.

Kako pa ti junaki hodijo? Po večini s trudnim korakom, klecavimi koleno, upognjeni pod težo orožja in plena. Nič kaj čudnega! Od ranega jutra do mraka jih je gnal krvoločni pohlep po pečenki po mokrih, glinastih, blatnih gozdovih in prahih in oranica gor in dol in dol in gor po melodičnem taktu ragelj in glasnega »brrrr« »pu ta-ta« gonjačev, s spremljevanjem pokanja pušk, padanja ali pa hitrega bežanja divjačine (slednje se večkrat zgodi kakor prvo) dokler jih ni sprejela nizka soba vaške krčme v svoje okrilje — k zadnjemu pogonu. Ta slehernega lovca več ali manj utruja, kar je odvisno od dotičnikove žeje in od kvalitete dotične božje kapljice, ki jo zadovoljni birt prinaša na mizo. Čim se je na tem pogonu zadnji zajec še enkrat v besedami ustrelil, zadnja znana popevka zapela, zadnja lovska »rešnica« izgovorila, se s trudom vzdigne veselo ginjena družba in se z različnimi vozili poda proti mestu. Čim poznejša je ura povratka, tem pestrejši so dogodki, ki se odigravajo. Pred nedavnim časom je ležal v ponedeljek zjutraj zajec na mariborski ulici — omagal je; drugi si je zbral za ležišče — stopnjišče — tudi ta je omagal; tretji, pa ne zajec, ampak lovec, je tudi omagal v postelji; ni čuda, po tolikih naporih pri pogonih na polju in v gostilni in po tolikih skokih čez metlo doma.

Posebno poglavje bi tvorili ranjeno dvonožci. Štirinožci (joj! koliko jih je) — zdravijo sami v šumah in po polju, vsi pa zatekajo v mariborsko bolnico, v sanatorije, v domačo oskrbo. Toda stoj! To poglavje je delikatno... O tem naj piše kdo drugi, ki je v zadevi bolj poučen in ki se ne boji, da bi ga pretepli!

O tistih tudi-lovcih, ki si vsaka tri leta puško izposodijo, ki so slučajno na lov povabljeni in pa o tistih »hijenah«, ki se prav prešerno v avtu privozijo le k zadnjemu pogonu, sicer brez pušk, pač pa s slabimi nameni, o vseh teh drugih enkrat. Krivce vseh lovskih nesreč — prvi jih povzročajo na vseh pogonih, drugi pa na zadnjem pogonu in po njem — treba enkrat malo za ušesa prijeti. Ne navedem pri tem nobenega imena, ker je vsak jager nevarna stvar in se jaz prav rad izogibam nevarnostim. Pimf.

Težno pri Mariboru.

Naša božičnica, ki se je vršila v nedeljo, je nadvse krasno uspela. Obdarovali smo 140 otrok z obleko in drugimi dobrotami. K sijajnemu uspehu so nam pomagali velikodušni mladinojubi, ki so skupno darovali 6062 Din in sicer: Občinski urad Težno 2000 Din, Posojilnica Narodni dom 1000 Din, družba sv. Cirila in Metoda 500 Din in 100 koledarčkov, Trboveljska premogokopna družba 500 Din, Mestna hranilnica 100 Din, Narodna banka 100 Din, Ljubljanska kreditna banka 100 Din, Hrvatska praštediona 50 Din, Hrvatska eskomptna 20 Din, g. Farčnik Ante, naduč. v p. 20 Din, g. instal. Rečnik 20 Din, g. podžupan Šabeder, velik prijatelj šole, nabral 1200 Din, g. obč. svet. Vitez 150 Din od polit. društva Težno, šolski sluga nabral 302 Din. Nadalje so darovale v blagu tvrdke: »Sana« 10 kg čokolade, Zadruga drž. nam., »Zlatorog«, Gaspari & Faninger, Ludvik Franz, V. Weigl, Cirilova trgovina, Delavska pekarna, domači pekarni Kovačič in Rodošek, naši trgovci — Peršon, Podlipnik K., Mernik, Žitnik, gospe so pa pekle sladko pecivo. Lepše, kot se je deca sama, se podpisani ne more zahvaliti. — R. Tušák, šol. upr.

Naše neodrešene pokrajine

Italijanski narod je najlicemernejši narod na svetu. To resnico je zapisal italijanski pisatelj Mariani v svojem slovečem romanu »Povero Cristo«. To je narod, ki sklepa trgovske posle kot drugi narodi ali Italijan bo vam sredi posla govoril vedno o prijateljstvu in zaupanju. To je klepetanje, v katero sam ne veruje. Italijanskemu narodu nedostaja politične vzgoje in resnosti. Čeprav je malo inteligenten, vendar misli vsak Italijan, da je inteligenten nad vse druge. Za njegovim prijateljstvom tiči prevara. Mariani je pisal te bridke resnice o svojem narodu seveda še pred nastopom fašističnega režima, kateri jih posvedočuje v najobilnejši meri.

Iz Vranja v Istri je odšel v svojo domovino župnik Vaclav Šilený. Dolgo časa je služboval sredi istrskega ljudstva, sedaj je odšel za svojimi češkimi tovariši. Med Italijo in češkoslovaško velja dogovor, da morajo češkoslovaški duhovniki zapustiti svoje službe v italijanskih provincih in se izseliti.

Opatija je prazna. »Istrska Riječ« poroča, da je v Opatiji vse mrtvo, čuje pa se, da pride za božične praznike par sto gostov. Trud za zimsko sezono je bil velik, uspeha pa ni.

Opat Ferrante Aportí. Slovensko ljudstvo visoko spoštuje katoliškega duhovnika. Italijanski raznarodovalci to dobro vedo, zato pa k otvoritvam šol in vrtcev »Lege« ali »Italie Redente« vedno pozovejo duhovnika, da moli in jih blagoslovi. Ker so raznarodovalcem posebno pri srcu otroški vrtci, so potegnili na dan spomin na lombarškega opata Ferrante Aportija, katerega proslavljajo kot ustanovitelja prvega italijanskega otroškega vrtca. Slovenskim staršem razlagajo, kako zaslužen za vzgojo otrok je bil opat Aportí in tudi po sedanjih otroških srečih veje ta vzgojni duh katoliškega duhovnika. Zato naj zaupajo otroškim vrtcem svoje otroke vse slovenske matere. Otroke učijo ondoli posebno Aportijevo himno. Sedaj bodo božičnice in pri teh bo moral opat Aportí krepko pomagati raznarodovalnim svrham.

Kako daje češkoslovaška Hamburgu prednost pred Trstom, pogostoma bečijo tržaški listi. Grški trgovci so nakupili v češkoslovaških tovarnah mnogo blaga. Od 15 velikih pošiljatev jih je šlo preko Trsta samo 5, vse druge pa preko Hamburga v Grčijo. Hamburg napreduje, Trst zaostaja in fašistični režim ga bo upropastil.

KINO UNION

Telefon 329

KINO UNION

Božični šlager!!!

POROČNA NOČ

najlepši film leta 1927. V glavnih vlogah: Lily Damita, Paul Richter, Harry Liedtke, Ernest Verebes. — Priskrbite si vstopnice v predprodaji.

Zora vstaja dela se dan, ker Radion pere sam!

Razumna Mica uživa svoje življenje. Ne
misi se z žehtanjem ali krtačenjem na
svojo dela Radion. Radion sam? Jal!

Perite tako:

»Raztopite Radion v mrzli vodi,
denite poprej namočeno perilo
v to raztopino, kuhajte 20 minut,
nato pa izplahnite!«

Perilo je čisto in snežno belo! Drgniti
in krtačiti je nepotrebno, ker perilu in
rokam samo škodi in — se postane
mogoče lepši od tega?

**Radion, idealno pralno
sredstvo varuje perilo!**

Iz leksikona čudovitih imen mariborskih „purgarjev“

ODLOMKI IZ ZANIMIVEGA IN ZABAVNEGA POGLAVJA.

Maribor, 24. decembra.

»Večernik« je zadnje čase že večkrat
namignil in tudi dokazal, da Maribor ni
karsibodi. To trditev si upa tudi v nada-
lje vzdrževati ter danes na par živih
vzgledeh dokazati. To, kar bo tu podano,
je mogoče inicijativa za daljšo debato o
pomembnih rodbinskih nazivih meščanov
mesta Maribora, nikakor pa ni popolna,
dovršena revija teh imen.

Storjen je torej začetek. Na drugih, ki
poznajo še nekaj značilnih rodbinskih
imen pa je, da se k stvari oglasijo in po-
vedo svoje mnenje.

Tako je ime našega Andreja Oseta
očividno popačeno. Po daljšem temelji-
tem študiju ter po znanstvenih razisko-
njah v Štajerski, sedaj Ljutomerški kleti,
v Peklu, v Narodnem domu in v moder-
nem Mariborskem dvoru v palači Pokoj-
ninskega zavoda sem prišel do tega,
da ima to ime svoj izvor v o c e t u. To-
rej so bili Andrejevi predniki Oceti. To
ni končno nič čudo, saj je pred meseci
registriral pri trgovskem sodišču neki
Jesih v Ptuj — vinsko trgovino. S tem
seveda nikakor nisem mislil reči, da naš
Andrej prodaja namesto vina jesih (ocet),
ampak samo ugotoviti, odkod ima svoje
ime.

Zveza kulturnih društev v Mariboru
je dobro storila, da je svojo stavbo po-
stavila na Skalo, o kateri pravi že sv.
pišmo, da jo vrata peklena ne bodo
premagala. Podano je torej jamstvo, da
si bo celo velemožni klerikalni zmaj ob
tej Skali skrhal svoje kremplje in pe-
ruti. —

Naš Talijin hram ima dva svečenika,
izmed katerih se piše eden Grom, a
drugi sliši na ime Burja. Obadva sta
po svojem bistvu neobhodna rekvizita za
proizvajanje vremenskih nezdod na odru.
Dosedaj sta se vsak v svojem elementu
dobro obnesla in kolikor je znano, še ni-
sta povzročila nobene vremenske ali
druge katastrofe. —

Nijma sekundira na glavni pošti I. nem-
ška burja = Sturm, ki pa v svoji po-
hlevnosti še ni nikomur skrivil lasu ter
se je po svojem značaju popolnoma izne-
veril pomenu svojega rodbinskega ime-
na.

V času, ko smo že davno odpravili av-
strijske generalske šarže, katerih se spo-
minjajo le še veterani iz svetovne vojne,
imamo v Mariboru še nekega Gmaj-
nerja, ki pa je kljub svoji visoki šarži
menda antimilitarist in novinar.

Izmed cerkvenih dostojanstvenikov i-
mamo v Mariboru Papeža in Škofa.

Prvi prodaja srečke in sploh vse, kar
želiš. Celo malinovca ti ponudi in knjige
o trgovski modrosti. Drugi pa slika na-
pisne table. Oba pa se podata tupatam
k Štibilij(c)u, ki ima na Koroški cesti
svojo delikatesno trgovino in velik izbor
tekočih dobrot za stoječe goste.

Izmed ptičev je posebno uvaževan
Golob, katerih je vse polno v Maribo-
ru. Namreč poleg onih pernatih tudi onih
v civilu. Eden najvažnejših teh ptičev je
v uredništvu »Marburger Zeitung« samo
zato, ker to mora biti tako že z ozirom
na dejstvo, ker je ta vrsta ptičev tudi v
grbu mesta Maribora, kar je razvidno že
iz samega naslova imenovanega lista.
Drugi Golobi pa se vsestransko udele-
stevujejo in jih je toliko, kakor onih perna-
tih. Ptiči (v slov. smislu) pa so menda
vsi. Eden bolj prefrigan in »kunšten« ko
drugi. —

Ker sem že pri »ptičih« ne smem izpu-
stiti mnogobrojnih Kosov in ona dva
mala kosa, imenovana Kosiča; od ka-
terih eden (precej masiven) prepeva v
Vetrinjski ulici, a drugi čivka v večni
zimski krizi tam v Strossmayerjevi ulici
ter kliče osamljene goste na čaj, brinje-
vec, sveže morske ribice, ocvirke, vino
in druge dobrote.

Med ptiče spada tudi pristnoslovenski
Peteln v Gosposki ulici, ki pa še ne
zna pozdraviti slovenske jutranje zore v
svojem materinem jeziku. —

Na glavo hočem postaviti tudi pojmi o
takozvanih »čičih«. Mnogo se govori o
njih, mnogo jih zmerjajo »Nemci« — a
menda vsi zmerjalci ne vedo, kaj, kdo in
odkod so »čiči«. Po mojem logičnem za-
ključku so »čiči« vsi oni, katerih rodbin-
sko ime konča na »čič« kakor na pr.
Kaučič, Suppančič, Tončič, Mihečič in
tako dalje pa nikdo drugi! To so po mo-
jem skromnem mnenju pravi »čiči« vsi
vsi ostali pa so nepravni, titularni (na-
slovni) »čiči«, ki tega imena ne zaslužijo,
ker jih je proketo malo doma iz drevne
Čičerije (Tschitschenboden).

Ker sem že pri narodnostih, ne smem
pozabiti, da je v Mariboru vse polno
Lahov, ki niti ene laške besede ne ra-
zumejo. Kranjcev, ki so na Štajer-
skem rojeni in ne marajo ničesar slišati
od Kranjcev, ter končno Horvati v
vseh nijansah, ki nič kaj radi ne razpravi-
ljajo o Hrvatih in tako dalje.

Če še omenim, da zato ni v Gosposki
ulici nobenega policaja, ter jo čuva Va-
htar Mijo in iz Zelenke v ulici 19.
oktobra pijejo naši kmetje žganjico, sem

omenil približno vsa značilnejša imena iz
centra Maribora.

Za Božič in Novo leto je treba omeniti
še Aleksandrovo ulico, ki je oblagodarje-
na s sladko Rozino (pa tudi Vetrinjska
z drugo!) ter s Kvasom; oboje stvari
rabiyo v tem času naše pridne in skrbne
gospodinje, da osladijo praznike.

Med pernatimi ljudmi ima Maribor
enega profesorja Pernata, enega kipa-
rja Pernata in enega specialista v
pernati robi, živino-zdravnika Perna-
ta.

Izmed anomalij je omeniti oženjenega
pesnika Samca, zelo pohlevne Vol-
kove in Lisjake; Seršena, ki nima

nič od seršenovih slabih lastnosti na se-
bi; Šega, ki ima čisto druge šege in
navade kakor povprečni Mariborčani;
dalje Cekinga, ki se bori z davki kakor
vitez sveti Jurij z zmajem, celo vrsto
Kovačev, kateri pa so: novinarji, učitelji
ali kaj drugega. V Mariboru eksistira
tudi Kožuha, ki pa bo zmrznil v lastnem
kožuhu itd. itd.

To so torej odlomki iz leksikona čudo-
vitih in pomembnih rodbinskih imen ma-
riborskih »purgarjev«, obelodanjeni z
namenom, da vzbudijo pobudo za nada-
ljevanje oziroma spopolnitev tega po-
glavja, ki je zanimivo in obenem zabav-
no. —

Sport

Smučarski tečaj na Pohorju

pri Mariborski koči priredi zimskospor-
tni odsek SPD od 27. do 31. tm. Prijave
udeležencev sprejema načelnik dr. Jan-
ko Orožen v prostorih Prve hrvatske
štedionice v Mariboru in vodja tečaja na
Mariborski koči. Smučski tečaj bo vodil
priznani strokovnjak g. inž. Rungaldier.
Stroški so naslednji: zajtrk, malica, ko-
silo, južina in večerja 45 do 50 Din, pre-
nočišče za člane 10 Din in kurjava 3 Din
dnevno. Pristojbine ne plačajo člani zim-
skosportnega odseka SPD, za nečlane pa
znaša 30 Din za ves čas tečaja. Smučarji,
ki se udeležijo tečaja, se zberejo do večer-
ja 26. tm. v Mariborski koči.

Olimpijada 1928.

Kdo bo nastopal — amaterji ali profe-
sijonali?

Nedavno smo poročali, da je Češkoslo-
vaška odpovedala nogometna tekmo-
vanja na Olimpijadi in utemeljila svoj sklep
z dejstvom, da se s strani prireditel-
jev ne nudi garancija, da se bodo češki
amaterji v resnici srečali z amaterji dru-
gih držav. Enako je storila tudi madžar-
ska zveza in hotela celo prihodnje po-
letje organizirati pravo amatersko olim-
pijado v Budimpešti. V dvome so zašli
tudi drugi tekmeči in res, iz Južne Ame-
rike prihajajo poročila, da se države z
vso vnemo pripravljajo za Olimpijado,
ker Fifa smatra njihova društva za a-
materska. Vendar se južnoameriški igralci
ne ločijo od evropskih profesionalov
prav nič, razen po tem, da so boljše pla-
čani. Javno se lahko čita v časopisih,
koliko prejema posameznik in kolika je
odkupnina za dobre igralce. Sportne or-
ganizacije gredo celo tako daleč, da iz-
plačujejo igralcem kombiniranih moštev
po 120 dolarjev za nastop.

Takšen je torej južnoameriški ama-
terski nogomet, ki bo zopet odnesel la-

vorike zmage iz Amsterdamu in Fifa ve-
dar trpi, da se vrše zlorabe. Pod takimi
pogoji je Urugvajcem lahko odpraviti Ju-
goslavijo s 7:0.

Film Tunney-Dempsey.

Kljub dvakratni zmagi Tunneya v
boksu z Dempseyem, je Jack vendar o-
stal ljubimec publike. To dokazuje zlasti
film, ki podaja borbo med šampionoma,
v kateri je Dempsey tako častno podle-
gel. Film je publika z ogorčenjem zavr-
nila, ker so deli, ki bi imeli prikazati sla-
be in za Tunneya ne ravno častne spo-
pade, cenzurirani. Gledalci so n. pr. bur-
no zahtevali močno skrajšano sedmo
rundo, v kateri je Dempsey skoro potol-
kel nasprotnika Knock-out.

Tunneya skušajo na vse mogoče nači-
ne popularizirati, toda napor je brezuspe-
šen, kajti občinstvo je v Dempseya še
vedno zaljubljeno in ga ne neha oboža-
vati.

Mnogo prahu je dvignil Mickey Wal-
ker. V prvi rundi je knock-out potolkel
Tigneta, radi česar se pričakuje, da bo
Walker kmalu dozorel za Tunneya. Pri-
hodnja največja prireditelj bo v stadi-
onu Square Garde med Dempse-
yem in Heeneym za častno darilo
150.000 dolarjev. Jack je sigurni favorit.

Gigantske Good-Year tovarne.

Med največje tovarne sestavnih
delov avtomobilov in koles spada
Good-Year tovarna, ki ima svoj se-
dež v Akronu v državi Ohio. Tovar-
ne so producirale že nad 100 milijon-
ov avtomobilskih obročev in mno-
go milijonov obročev za motorje in
navadna kolesa. Te tovarne uporabi-
ljajo 13 in pol odstotka svetovne za-
loge gumija. Podjetje zastopa 31.000
zastopnikov v vseh deželah. Podjet-
je ima tudi lastne rudnike, tekstilne
tovarne in lastne plantaže gumija.
Gigantsko podjetje je torej kos vsaki
konkurenci ter najboljšje pripravljeno
na bodoči razvoj avto-prometa.

Božični kruh nekdanj in danes

ČUDODELNI »KUC-KRUH«. — »BOŽIČNIK« V SLOV. GORICAH. »KRHLJAK« OB DRAVI.

Maribor, 24. decembra.

»Božič najsvetejši v leti... si prepeva staro in mlado širom naših pokrajin. Pa je praznovanje božičnih svetkov v naših krajih tudi nekaj posebnega: med starodavne božične običaje spada seveda poseben božični kruh, kakor je to bila navada pred 60 leti povsod na Slovenskem. Dandanes se je že marsikje opustilo pripravljanje božičnega kruha z »bajno močjo«, vse drugače je to bilo takrat v starih časih...

Ob Pesnici in Ščavnici, baje tudi na Pohorju so gospodinjice na večer pred božičem pekle »čudodelni« kuc-kruh. Mladišče je bil mnenja, da je to staroslovanska šega, ker je že pri starih Slovanih bil »kuc« neka bajna jed. Ni ga pa znala speči vsaka gospodinja, le posamezne redke matere so poznale vsa skrivnostna zelišča, ki jih je treba zmešati v moko. Divji grah ali bob, beli lokvanj in perninični koren so glavne sestavine slavnega kuc-kruha. Vse te rastline se že poleti natrgajo in dobro hranijo. Ko porine gospodinja kolač kuc-kruha v peč, zmoli skrivno molitvico, da bi bili vsi srečni, ki bodo jedli ta kruh: da bi žene imele vedno srečen porod, da bi krave in svinje bile rodovitne, da bi na njivah rastle lepa setev. Ko je bil kuc-kruh pečen, se je položil za tram, na božič so ga vsi jedli na teče — ljudje in živali.

Kuc-kruh danes ne pečejo menda nikjer več; če se je pa še kje ohranil ta slovanski običaj, bi ga pač trebalo v folkloristično izpopolnitev točno ugotoviti. Pripravljanje »čudodelnega« kuc-kruha, ki je še vprašnega značaja, je namdomestilo pečenje »božičnega kruha« ali »božičnika«. Že ves dan pred božičem je pri vsakem kmetu gospodinja prav marljiva, posebno se mora seveda potruditi za »božičnik« t. j. velik mlečen kruh. Gospodar pa zakolje prešiča, zraven tega je na dnevnem redu tudi gos ali puran, ki se krmita ali »šopata« že dolgo poprej.

Na postni dan povzijo malo. Še-le po večerji se proslavi »sveti večer« čigar običaji so znani še iz šolskih čitank: Oče blagoslovi kruh, moli, pokadi vse prostore in shrambe, razreže kruh itd. Bistvene razlike v raznih krajih ni opaziti. Čudno je le, da so nekdanj v Slov. goricah zraven »božičnika« prinesli na mizo tudi — lonec pšeničnih otrobov. Ti otrobi se hranijo za celo leto in so baje dobri za bolečine v zobeh in zoper grižo. Dekleta seveda olepšajo sobo z bršljanom in pi-

sanim papirjem, v kot pa postavijo jaslice.

V Halozah in ob Sotli pa praznujejo sveti večer s 3 kolači: ržen, ajdov in pšeničen hleb se položi na mizo. Zadnjega imenujejo »božičnik« ali močen kruh. Prva dva hleba se načeta na novega leta dan, božičnik pa še le na dan treh kraljev. Za večerjo na sveti večer ne prinesejo mati drugega nič kot skledo kuhanih suhih hrušek, h katerim prigriznejo malo kruha, pijejo pa hruškovo vodo.

Ob Dravi je še običajen božični »krhljak« (Klötzenbrot), ki ga iz drobno nasekanega suhega sadja spečejo pri vsaki hiši. V novejšem času so ga začeli delati po boljših receptih s pomočjo mandljev, rožičev, fig in raznih dišav. Torej: modernizacija!

Preživeli smo sicer že čase, ko marsikdo o božiču niti rženjaka ni imel, krušne karte bi bile takrat najlepše božično darilo, pa jih še za drag denar nisi mogel dobiti. Danes so pa gospodinjice rešene vsaj te skrbi: ljubi kruhek se dobi v neomenjenih množinah, če tudi je težko, zaslužiti si dovolj denarcev, za božič pa si vendar vsak privošči skromen priboljšek.

Tako se bodo te dni gospodinjice požurile, da pripravijo svojim družinam čim boljše medene, orehove ali makove potice, krhljake in »božičnike«, stare babice se bodo pa spominjale na čudodelni »kuc-kruh« in razne božične kolače takrat v starih časih...

Smrt »bubi«-frizuri.

V Kantonu nadaljujejo nacionalistične čete strašno klanje nad komunistično razpoloženimi sloji. Pobitih je bilo tudi veliko število komunističnih žena zlasti radi ukaza, ki ga je izdal poveljnik Nankinga. Ukaz nalaga, da se imajo postreliti vse ženske, ki nosijo »bubi« frizuro in sicer brez preiskave in zaslišanja, kot komunistinje.

Neprostovoljna odkritosrčnost.

— Gospod plačljivi! To je nesramno, kakšno meso sem dobil. Poskusite, kako smrdi!

— Hvala lepa! Vam verjamem, saj ste že peti gost, ki vrača to porcijo.

Dobra snubčeva misel.

— Najmlajša hči dobi od mene 50.000 Din, starejša 100.000 Din, najstarejša četrtr milijona.

— Imate-li morebiti še kakšno najbolj starejšo?

Kaj se v Mariboru vse sliši in doživi.

(Odlomki.)

Čas je denar. Samo ne na potovanju; kajti tedaj pomeni čas potratu denarja, a denar enemu potratu časa, drugemu štednja časa.

Pritisnem na 99. kljuko in ponudim svoje liste v inseriranje. Razvije se sledeči razgovor med stranko in menoj:

»Inserati v Vaših listih nimajo uspeha. Kdor je enkrat inseriral, tega drugi ne stori.«

»O, pač, vi se motite. Oni-le gospod, ki se je pravkar z menoj razgovarjal na ulici — je letos že petkrat z uspehom in veseljem inseriral pri nas!«

»Kako to? Kaj pa je inseriral?«

»Smrt svoje žene.«

Drug dialog:

»Kako morete gospoda X. osumiti tatvine, ko je vendar njegova zunanost jasn dokaz, da je poštenjak skoz in skoz in ne kak kriminalen tip?«

»Seveda zunanost! Saj nosi meni ukradeno obleko, površnik in klobuk.«

Zakonski prepriček.

Ona: »Otrok je tako trmast, samovoljen, muhast, nagajiv. Ima čisto tvoj značaj!«

On (flegmatično, pozneje zmagovalno): »He-he! Moj značaj! He-he! — Saj vedno govoriš, da sem jaz brez značaja...«

Ob koncu leta, ko prihaja pošta:

On: »Nič drugega, kakor sami računi, opomini in grožnje s tožbo in rubežen.«

Ona: »Poplačaj vendar enkrat te nečaste umazanosti!«

On: »Potem pa sploh ne dobim nobene pošte več!«

Čudno prijateljsko uslugo je oni dan zahteval nekdo: »Upam, da boš tako dober in me enkrat povozil s svojim novim avtom, sedaj sem zavarovan zoper nezgode in sem že dve premiji odrajal...«

Sprememba. Odkar je Skorovič prestopil iz radikalne v klerikalno stranko, ne imenuje več svojega paglavca »ušivec«, ampak »smrkavec«. Stranke oplemenitujejo!

Upnik pred koncem leta svojemu dolžniku:

»Vi ne plačujete svojih dolgov, pa si vendar držite osebnega služabnika.«

»Kdo bi pa potem metal upnike skozi vrata, ko sem sam že tako bolehen in slab?!«

Iz sodne dvorane. Odvetnik obtožencu:

»Priznajte vse natanko! Je bolje!«

»Vi tudi, gospod odvetnik!«

»Jaz?! — Kako to?!«

»... Da ne znate govoriti!«

Trgovski potnik pride v večjo trgovino in vpraša knjigovodjo:

»Kje pa je ona srčkana tipkarica, ki je tako dolgo že pri vas?«

»Ni več v službi!«

»Zakaj pa?«

»Zasačila je našega gospoda šefa, da je poljubil svojo soprogo in je zato takoj odpovedala službo!«

Na pokopališču:

Pokojnik je bil blaga, vzorna duša. Njegove zadnje razločne besede so bile: »Potolažite moje upnike!«

170.000 frankov vsitih v hlače.

Argentinska policija je obvestila te dni pariško policijo, da se nahaja na velikem potniškem parniku »Cleveland«, ki je nedavno odplul iz Buenos Airesa, neki Avgust Kroeplin, bivši trgovec s čajem, ki je poneveril v Argentini nad milijon frankov na ta način, da je osleparil razne trgovce.

Na podlagi te brzoglavne vesti je policija po prihodu »Clevelanda« v Cherbourg izvršila na parniku preiskavo vseh potnikov in v resnici med njimi našla Kroeplina. Pri telesni preiskavi so našli pri njem, zašitih v hlače, za preko 170.000 frankov bankovcev, v telovniku pa veliko število draguljev in briljantov, vrednih več stotisoč frankov.

Težka vloga.

— Pri novi igri imam čudovito težko vlogo, se pobaha igralka.

— Bežite, bežite! Saj vam ni treba niti ust odpreti!

— Baš to je ono...

Presneti tuji izrazi!

Milostiva, meni se dozdeva, da je akustika v tej dvorani izredno slaba!

— Pač res! Sedajle sem komaj zavohala. Nekaj strašnega!

Užaljena soproga.

— Ko si me spoznal, si domala skopnel od ljubezni!

— Za to svojo zaletavščino sem že zadosti kaznovan!

Božična povest

Ker je nocoj božični večer, moramo slišati povest, ki bo lepa in mila in bo dišala po krasoti zimske noči, sneženih biserov, nebeskih zvezd in kadilu polnočne maše. In glejte, že se utrinjajo srebrne zvezde, sneg se leskeče po polju in logu, gozdovi stoje tiho, le smreke zašepčejo včasih kot čiste nune v belih pečah in haljah.

Mrak se je zgrinjal nad vasjo, in že ni bilo več mogoče ločiti drevja od streh, vse je bilo zagrnjeno z snežno odejo. Jablane so se pripogibale in lomili so se vrhovi pod belim bremenom, megla po travnikih se je gostila, sneg se ni več utrinjal in je sijal z enakomerno ledeno barvo.

Mladi, veseli mlinar je stal na pragu in gledal po vasi. V mlinu se tolkle stope, in vse je grmel in treslo se se stene in streha. Voda je bruhala čez kolo, škropila in se izgubljala pod ledom, ki je pokril potok. Mlinar je bil sam in spomnil se je vaških deklic. — Oho, je dejal na tihem. Nocoj je božični večer, ki rodi čuda. Vse je skrivnostno in polno dogodkov in čudnih lepot, ki se kažejo dobrim ljudem. Še jaz bom poskusil, mogoče pogledam v prihodnost, saj pravijo, da se pokaže nevesta, ako gre fant med polnočnim zvonjenjem in pogleda v studenec.

Veselo je zapel in šel v mlin. Premaknil je žleb, in vstavilo se je kolo in stope. Ko je vse pospravil za praznike, je zaprl duri in šel k materi v hišo. Sama sta živela, in obema je bilo dolgčas.

»Janez, nocoj sva pa kar sama. Lani je bil še oče živ, oh, sedaj je pa že rajski.

Sveti večer je, in še bolj mi prihaja na misel on, ki počiva pri cerkvi.«

Mati je sedela pri peči in gledala sina, ki je lupil kostanj za mizo. Nič ni odgovoril in je strmel pred se.

»Pa sem ti še rekla, da si poišče ženo, pa nič ne maraš! Oh, takšna brhka dekleta so v vasi! Kar h Košnikovim pojdem, tam so tri dekleta, ena je bolj pridna od druge, gotovo ti dajo eno.«

Sin se je zasmel in je veselo pogledal mater. Prijetno mu je bilo pri srcu, ko je mati omenila Košnikove. — Glej, glej, stari so že naša mati, pa še dobro vidijo in kar uganili so moje misli, tako je dejal na tihem, na glas pa je odgovoril:

»Eh, bodite no tiho, kaj bi mi čenčali; bom že sam naredil, kakor mi bo prav!«

Vstal je mladi fant in ko je voščil materi lahko noč, je šel pod mrzlo nebo. Zopet se je ustavil kraj potoka in vesele, razposajene so bile njegove misli.

Saj vem, da ni nič res, ampak vseeno bom pogledal v vodo. Pravijo, da se takrat vidi nevesta, kadar pojo zvonovi in vabijo k maši o polnoči. — Smehljaje je stopil nazaj k materi.

»Nekaj sem pozabil, mati! Ali se res nocoj to noč gode čuda? Ali ste vi že kaj videli?«

»O, res je, res, veliko čudnega se nocoj zgodi. Dekleta vidijo svoje žene, ako gredo o polnoči pogledat v studenec. Jaz nisem šla, ker me je bilo strah, Jaškova Majda pa je videla tistega fanta, ki je potem prišel po njo. Janez se je zamilil. Presneto, da pojde pogledat! — Sicer najbrže ne bo nič ali vseeno bi si privoščil to šalo! Veselo bi bilo če bi zagle-

dal Košnikovo Lenčko! Lepo se mu je zazdelo, in v sladkih mislih je čakal petja zvonov.

Kakor je dejala mati, so imeli pri Košnikovih tri zala dekleta. In tista, ki je bila najbolj rdeča, živa in razposajena, je bila Lenčka.

»Joj, nocoj bom pa eno naredila! Čisto gotovo! K potoku pojdem in tam med jelševjem bom pogledala v tolmun!«

Oh, da bi vsaj videla mlinarjevega Janeza! Salamensko je čeden fant, prijazen in močan! Kakšne vroče vzdiguje v mlinu, kako mi zadene meh moke na rame, kakor da je v njem volna!

Tekla je v hlev z zehanjem in je sedla pod ciko, da jo pomolze.

»Pa še prav pridna moram biti, da ne zamudim. Oblekla se bom k maši, in predno grem v cerkev, se bom izgubila. Joj, joj ako zagledam Janeza.«

Hitro je priletela v hišo.

»Mati, ali se nocoj zares gode čudne stvari. Pravijo, da vidi dekle ženina v studencu, kadar zvone zvonovi.«

»Deklina, le ne bodi predrzna! Ali ne veš, da je greh gledati prihodnje reči! Ko sem bila še mlada, je šla Kodranova Mina, pa je pogledala čez most v Savo. Pa je smrt zagledala. In umrla je tisto jesen.«

Lenčka se je zasmejala.

»Oh, saj ni res, to si je nekdo zmisli. Jaz bi kar šla, vem, da se mi ne more nič zgoditi.«

In še bolj zadržno je sklenila, da pojde. Navlaš, da bodo vedeli da se nič ne bojila!

Veselo se je smejala in mislila na Janeza.

Veliki zvon je pel v daljavi, sneg je škripal Lenčki pod nogami, ko je hitela k potoku. — Čakaj, kje je tolmun in kje je tista jelša, ki visi nad vodo! Ali hitra moram biti, dohiteti moram druga dekleta, ki gredo v cerkev. — In Lenčka je razgrnila veje in se sklonila nad vodo. In vsa je zadržela, in srce ji je poskočilo v prsih.

»Janez!«

»Lenčka!«

»Glej ga, ti si!«

»I, seveda sem, odkod si se pa vzela!«

In mladi mlinar je skočil čez potok, in preden se je deklica zavedla, jo je stiskal v svoje naročje. Ker je videla, da ji nič ne pomaga, ako bi se branila, ga je tudi sama objela, in tako sta objeta stopala po ledenih biserih, po sneženih zvezdicah v vas.

»Janez, ali me boš res vzel?«

»Lenčka, ali me boš res vzela?«

»Ali sem kaj tvoja?«

»Ali sem kaj tvoj?«

Smejala sta se in šepetala in hitela med zvonjenjem zvonov, bleščanjem zvezd in radostnim vriskanjem mladih src.

Glejte, dragi moji, in tako se mi je posrečilo nocoj na sveti božični večer združiti dvoje lepih zaljubljenih ljudi v srčni ljubezni.

A meni se že mudi, da ne zakasnim pastircem. Mati, dajte mi jabolk in orehov in rožičev, da jih nesemo v hlevček mlademu škrlju!

Aristotel in meriasec

(Angleška božična bajka).

Čuden naslov je to za božično bajko, kaj ne? Zveni čisto angleško — ali bolje — ameriško.

Božič je praznik raznoterih narodnih običajev in ne samo narodi kot taki, ampak skoro vsaka pokrajina in še nekatere kraji imajo svojevrstne običaje. Še govorimo, da naša bajka je podlaga tradiciji za starodaven običaj, ki se je ohranil do današnjih dni ne v Verzeju, Lembergu ali v Kranjski Ribnici, ampak — čujte — na staroslavni univerzi v Oxfordu.

Največja božična svečanost, po ceremonijah slična historijskemu slavlju — na oxfordskem vseučilišču — je pojedina meriasčeve glave. — Okusno in strokovnjsko očiščeno meriasčevo (ne navadno svinjsko) glavo na srebrnem krožniku, ovenčano z zlatim lavorovim vencem v obliki vladarske krone, ki je prepletena s slovenskimi, priljubljenim rožmarinom, prinesejo v jedilno dvorano trije svečano oblečeni študenti, dostojanstvenih korakov, katere spremljajo — fanfare, dokler ne polože iste na strop, eksotično okrašeno mizo.

Na prvi pogled oz. pomisel je ta običaj mogoče ostank iz prastarih peganskih časov Britanije, katero deljemo na spodbija sledeča bajka, ki je jedro tega morda na svetu jedinsvenega božičnega običaja:

Pred mnogimi — bajka pravi pred petimi šestimi — stoletji se je sprehal nek študent, zatopljen v svoj študij po gozdu nedaleč od Oxforda. Bilo je to neposredno pred božičnimi prazniki, na predvečer prvih važnih semestrskih izpitov (od takrat, namreč) ko mu ni bilo hudega slutečemu zastavi pot — divji meriasec, režeč se s svojimi čekani ubogi in preplašeni študentovski pari. V svojo lekcijsko zatopljeni študent, ki ni imel pri sebi nobenega orožja je bil — to je tudi danes dokaj verjetno — v zelo kritični situaciji. Bil je eden tistih velikih bodočih političnih duhov, ki v kritičnih momentih ne zgubijo prisotnosti duha ali ravnotežja, ter je kot tak takoj pregledal situacijo... Kaj je napravil hrabri dojenček angleških Muz? — Pri sebi je imel veliko izdajo »Aristotela«, v žepu pa zadnja skripta o težah tega modrijana in to je bilo vse njegovo orožje... Ali kaj naj počne še tako hraber filozof (če so filozofi vseh vekov bili brutalno oz. junaško hrabri, ostane, — četudi rešeno — vekomaj odprto vprašanje) z Aristotelom proti — divjemu meriascu, katerega se je zahotelo človeške žrtve? — Tu bi nehal z bajko, prepuščajoč njen nadaljnji razvoj in rezultat čitateljevi domisljiji, ki bi eventuelno zapisala ubogega študenta med meriasčeve žrtve ali pa bi ga poslala na — prvo drevo, bojazljivca, potomca Adama, človeka, krone stvarstva...

Ali nič od tega!

Z odločilnim, glasnim kričom: »To pa je grščina!« vrže junaški študent svojo »Aristotela« razjarjeni bestiji v perverzno režečo se žrelo. — Ker meriasec ni mogel pogoltniti težkih lekcij »Aristotela«, se je — zadavil. — In študent je bil rešen...

V trajni in večni spomin na to dogodivščino se slavi spredaj opisana svečana pojedina meriasčeve glave na oxfordskem vseučilišču božič za božičem....

Pikantno pri celi stvari pa je, — česar ne smem pozabiti pristaviti, — da mora stati na mizi izven meriasčeve glave doprtni kip — Aristotela samega...

To je torej tradicionalna bajka o vzroku in izvoru starodavnega božičnega običaja na svetovnoznanim vseučilišču v Oxfordu.

S inon e vero, e ben trovato

Pred sodnikom.

Predsednik: »Kako ste vendar mogli tako neusmiljeno udrihati po glavi tožitelja s pivskim vrčem? Glejte, kake težke poškodbe ste mu prizadejali! Ali ne veste, kaj je tam zapisano?«, pokaže sodnik na kazenski zakonik. — Obtoženi pretepač pa sešvedno misli na usodepolni vrček in se hitro odreže: »Da, da, gori je bilo zapisano: V spomin na prijetne urice...«

Ptičar Mirko iz Radvanja

Maribor, 24. decembra.

Mirko je izdeloval coklje; po poklicu je bil torej coklar. Vendar pa nikdo, kdor ga je poznal — in poznali so ga daleč naokoli — ni rekel »coklar« Mirko, ampak je »ptičar« Mirko.

V tistih časih, ko je živel ptičar Mirko, so po celem Pohorju, pa tudi v dolini, ljudje v obče, celo pozimi nosili coklje; na drugi strani pa od oblasti še ni bilo prepovedano ptice loviti in jih doma imeti v kletkah.

Coklar Mirko je torej lahko, kadar se mu je zljubilo, prosto in svobodno lovil ptice. Ker pa je ta posel opravljal zelo pogosto, ker so to vedeli vsi ljudje v Radvanju in sosednjih vaseh in ker je imel v svoji sobi, ki mu je ob enem služila tudi kot delavnica, na vseh štirih straneh obešenih vse polno najrazličnejših kletk s pticami pevskimi vseh vrst, kar jih je tedaj bilo znanih na Pohorju — njegovem vznožju, ni čudno, da se ga je prišlo imeno »ptičar« Mirko.

Pa zelo bi se motil, kdor bi mislil, da je ptičar Mirko lovil ptice s tem namenom, da jih prodaja v mestu ali premožnejšim ljudem v Radvanju; prodajati ulovljene ptice za denar, bi on smatral za sramoto in greh. V svojem življenju ni prodal niti ene. Kvečjemu, da je temu ali onemu prijatelju ali gospodu na njegovo posebno prošnjo podaril kakega slavca, ki je posebno lepo pel, ali pa kako taščico, ki se je odlikovala z izjemno živorneno-rdečo barvo na podvratku in na prsih.

Ko se je učil za coklarja, pošiljal ga je njegov mojster vsak teden enkrat v mesto; tako je že v svojem poklicu moral mnogo hoditi po poljih in gozdi; in teh je bilo tedaj med Pohorjem in Mariborom mnogo več kot dandanes; pa tudi najrazličnejših ptic je bilo tudi v onem času stokrat več, kakor sedaj.

Tako je Mirko kot coklarski vajenec preživel zelo mnogo časa v gozdi, na travnikih, na polju in sploh pod milim nebom. Poznal je že skoraj vse vrste ptic, ki so prepevale po gozdovih, po katerih je on hodil skoro vsak dan. Ker pa je imel nepokvarjeno srce, rad gledal in nabiral gozdne cvetlice in pri tem z nekim posebnim veseljem rad prepeval pesmi »kako rožice cveto in ptice pojo«, je pač umevno, da je rasla od dne do dne njegova ljubezen do narave in do vsega, kar ona goji in redi.

Nekoč se ujame v past, ki jo je bil nastavljal senicam, rdečerepi pogoreček. Ni ga bil posebno vesel. A vendar ga vzame in spusti med senice, ki jih je imel med oknom. Toda senice so se neusmiljeno začele zaletavati v novega sostanovca in bi reveža go-tovo umorile, da ga jim ni Mirko, pravočasno odvzel. To sovražnost senic do drugih malih ptic, ki je šla včasih celo tako daleč, da so jim skušale izključiti možgane, je mladi ptičar večkrat opazil; zato in ker so tudi že njegova sarnega v palec ali kazalec uščipnile, da je tekla kri, so se mu senice kmalu zamerile in s časoma jih je nehal zalezovati.

Taščicam so v tistih časih nastavljal pasti in tudi majhne mreže. Ko je bil Mirko še mlad, ni imel ne pasti, ne mreže. Rad na bi jo imel. In tako si je mislil, da greh ne bo prevelik. Ob Lobnici pod Smolnikom naletel nekoč na past, nastavljeno od nekega drugega ptičarja Lesjaka, v katero se je bila ravno kar ujela taščica. Začne grizti nohte na prstih, ozre se nekoliko-krat okoli sebe, če ni morebiti lastnik nastavljene pasti kje blizu, potem pa vzame in odnese past in taščico. Edini greh, ki ga je ptičar Mirko iz Radvanja imel na vesti.

Za njete taščice je skrbel z vso skrbnostjo: gledal je, da je bila kletka vedno čedna, voda vedno snažna in da so taščice dobile, kar so jedle najrajši; mleko, razsekljana jetra, košček v mleko pomočene sredice žemljice. Zato pa so te milovidne ptčice, ki so se kaj hitro privadile novim razmeram, svojemu mlademu gospodar-

ju zgodaj že ob jutranji zarji prepevale najmilejše napeve, pa tudi zvečer, da Mirko ni vedel, kdaj je zaspal.

Kakor je bil coklar Mirko, — dušen ptičar, tako je bil tudi priden delavec. Ker je ves svoj prosti čas prebil v naravi in gostilne niti poznal ni, si je kmalu prihranil toliko, da si je mogel kupiti majhno leseno hišico, ki je stala tik ob gozdu pod Poštelo.

Tu mu je velika soba služila za stanovanje in za delavnico. Ker je bil sam svoj gospod, je lahko nastavljal pticam, kadar in kjer je hotel. Kakor so stene v romarski cerkvi pokrite s svetimi podobami in slikami, tako so na vseh štirih stenah njegove sobe visele večje in manjše kletke z najboljšimi pevci izmed domačih ptic.

S temi se je, kadar je od dela počival in bil sam doma, kaj rad pogovarjal.

Med kletkami so bile tri, ki so imele mehke strešice, napravljene iz črnega blaga. Pred nje je stopil Mirko, pa je dejal: »Seveda, ti gorski škranček, ti slavček in ti črnoglavka, vi še poročite radi prepevate, skačete sem ter tja v nizki kletki in me razveseljujete, če se zbudim. Zato sem vam moral napraviti mehke strešice, da si pri skakljanju ne poškodujete svojih glavice.«

In gorskemu škranjcu se je laskal: »Pa naj pravijo kar hočejo, ti si vendar najboljši pevec in najplemenitejša ptica. Tvoja pesem doni najlepše, ti resnično znaš največ napevov.«

In tudi h črnoglavki se je obrnil, pa jo je pohvalil, rekoč: »Tebe, črnoglavka, bi ne dal iz hiše, niti za zlato ne. Pa sem tudi dolgo hodil pod Jelenovo peč, predno si se navadila na nastavljeni bezgov grozd in sedla na limanico. Dugati pa znaš boljše kot vse druge.«

K slavcu pa je dejal: »Pri Beigotu in na Stari glažuti te res nisem mogel ujeti; pri Falski graščini pa je šlo hitro; malo nepreviden si res; sam si se mi izdal s svojim petjem in skočil v mojo past. Ni čuda, da je vas vsako leto manj; če pojde tako naprej, ob Pohorju kmalu ne bo več slavčevega petja.«

In zopet je pogledal ptičar Mirko na vse tri znamenite pevce in jih potolažil, naglašujoč: »Res je, da sem vam vzel takozvano svobodo, zele-ne gozdove na Pohorju, žuboreče vode Velikega Šumika, Lobnice in Velke in pa zlato ljubo solnce. Zato se vam pa ni treba bati hude zime. Pri meni imate vse, kar želi vaš želodček. K Sv. Arhu in če bo treba, na Črni vrh ali pa na Župnek pojdem, da vam dobim najdebelejša mravljičja jajca; molov pa imam za vas itak v loncu za pečjo za celo zimo; pa tudi mleka boste dobili in stlačenega semenjaka. Tebi pa, gorski škranček, posujem vsak dan tla tvoje kletke s svežim peskom, da se ti na krampeljcih ne nabere nesnaga in da boš lažje skakljal čez špritlejce.«

Ti trije so bili ptičarju Mirku najdražji in najmilejši pevci. Lovil jih je, da ga razveseljujejo s svojim milim petjem, ne pa da bi jih pokončaval. In če je bil tudi gorski škranček ljubček njegovega srca, vendar je ljubil vse ptice, enako pa tudi vse, kar je pod milim nebom. Prva trobentica ga je ravno tako razveselila, kakor klic prve kukavice. In če je videl, da venejo in se že sušijo marijini čevljički ali marijine solzice ali šmarnice, ga je ravno tako bolelo, kakor mu je bilo tesno pri srcu, če je videl odhajati lastovke ali pastirčice.

Zdaj je že mnogo let minulo, odkar je moral ptičar Mirko zapustiti svoje ptice. Na njegovem grobu raste bršljan; v njem gnezdi vsako leto taščice, škranček žrgoli v pomladanskih dneh nad Radvanjem in tudi nad njegovim grobom.

Dr. Fr. M.

Felitonist in lajki.

— Čujte, gospod pisatelj, biti felitonist mora biti nekaj nad vse hvaležnega!

— Kaj še! Jaz doblim na primer vsak svoj feliton od različnih redakcij vrnjen z najlepšo zalivalo uradnika...

Iz študijske knjižnice v Mariboru

Priobčuje Janko Glaser.

VIII.

Festschrift zur 10. Hauptversammlung des Deutsch-österreich. Lehrerbundes in Marburg a. D. (Marburg 1904). (542).

Gassareck K.: Ein Blick in das Marburger Schulwesen. (Marburg 1904). — (1191).

Hofier M.: Die räumliche Entwicklung der Stadt Marburg. Wien 1913. (II 587).

(Hofrichter J. C.): Lebensbilder aus der Vergangenheit. Graz 1863. (926).

[Hren A.]: Studenti pri Mariboru. Maribor 1927. (1053).

Izvestje, Uradno, velikega župana mariborske oblasti za leta 1923—1926. Maribor 1927. (927).

Klopotec, Mariborski. (Uredila L. Strašnik in M. Šnuderl). Maribor 1926—1927. (II 301).

Knjiga, Spominska, posvečena petdesetletnici gremijalne trgovske nadaljevalne šole v Mariboru. Uredil G. Šilih. V Mariboru 1926. (II 15. 297).

Kosjek J.: Gedenkblatt an das Marburger Sängerfest zu Pfingsten 1862. — Graz 1862. (544).

[Kovačič F.] Katoliško tiskovno društvo in Cirilova tiskarna v Mariboru. Maribor 1917. (1088).

—: Maribor in bodoča državna meja. Maribor 1918. (1050).

Majcen G.: Kratka zgodovina Maribora. Maribor 1926. (15.373 — 21).

Mally A.: Gassen-, Strassen- und Plätze-Buch der Stadt Marburg a. d. Drau. Marburg 1906. (257).

Maribor. Krajepisni in kulturno-zgodovinski pregled. Maribor 1920. (1101).

Napofnik M.: Die Basilika zur heil. Maria... in der Grazer Vorstadt zu Marburg. Marburg 1909. (225).

Pajek J.: Die fürstbischöfliche Residenzstadt Marburg mit ihren Vororten. Marburg 1900. (113).

Premierstein A. v.: Römische Inschriften in Marburg. (Wien) 1904. (II 319).

Puff R. G.: Marburger Taschenbuch für Geschichte, Landes- u. Sagenkunde der Steiermark u. der an dieselbe grenzenden Länder. Graz 1853—1859. (1038).

—: Marburg in Steiermark, seine Umgebung, Bewohner u. Geschichte. — Graz 1847. (1198).

Rechenschafts-Bericht des Stadtverschönerungsvereines in Marburg für das 25. Vereinsjahr 1901. Marburg 1902. (II 790).

Schlosser P.: Aus der Türken- u. Franzosenzeit Marburgs u. Umgebung. Graz 1912. (208).

—: Marburg a. d. Drau 1789. (Wien 1914). (222).

Wessely K.: Das Marburger städtische Museum. (Wien) 1909. (II 803).

Zrnje. Urejevali P. Strmšek, J. Kostanjevec in A. Ivanovič-Mecger. Maribor 1920—1921. (752).

Zupančič J.: Mestni parki v Mariboru. Maribor 1927. (1232).

Mesto iz 250 mest.

Čikaški občinski svet je izdelal načrt, ki določa, da bo leta 1950. tvorilo mesto 250 raznih mest, ki leže v treh državah in štejejo 7 in pol milijonov prebivalcev. Področje Chicaga se bo v 23. letih tako povečalo, da bo imelo najmanj 100.000 inter lastnih parkov. V načrtu je predvidenih 12—15 širokih boulevardov, ki se bodo v radiju petdesetih milj širili v vse smeri. Mesto bo imelo unificirane aerodrome, kanalizacijo, higijenske naprave in vodovod.

Razstava umetnikov-bedakov.

V Parizu bodo te dni otvorili umetniško razstavo slik blaznežev. Razstavljene bodo samo slike, ki jih je znani francoski zdravnik dolgo let zbiral po francoskih norišnicah. Zdravnik je temeljito proučeval slikarstvo norcev. Med drugimi bo razstavljena tudi slika slaboumnega duhovna, ki predstavlja papeža, kako spušča s slamnico mehurčke iz mila pred navdušeno množico. Druga slika zopet predstavlja solnce, ki ga je umetnik narisal z lastno krvjo.

Ni ga razumel.

— Kaj pravzaprav pomeni izraz »pourquoi?«

— Zakaj?!

— Ker hočem vedeti!

Primer amerikanske reklame

SIJAJNA IDEJA OB PRAVEM ČASU. RAZPIS NAGRADE. — IZMIŠLJEN ZLOČIN.

V marsičem je v Ameriki ravno tako, kakor pri nas. Tako so n. pr. tu in tam le nekateri pisatelji dobro plačani, dočim premnogi drugi komaj živijo. Eden od teh mnogih je bil do nedavno Fred Elis. V kotu njegove borne sobe je silno naraščal kup od raznih uredništev zavrženih novel in drugih leposlovnih prispevkov. Literat je silno stradal od honorarja, ki ga je dobival od nekaterih listov za ženstvo in deco za sentimentalne drobiže, ki mu je šel silno težko od rok. Od čitateljic je sicer dobival priznalna in ljubavna pisma, a to mu ni pomagalo vedno večji mizeriji.

Nekega jutra, ko je bila stiska na višku, mu je pa šinila v glavo — sijajna ideja. Takoj se je napotil k šefu lista »Old Fellow Review«. Precej časa sta se razgovarjala s šefom, ki ga poprej še sprejeti ni hotel. Posledica tega razgovora je bil v prihodnji številki na prvi strani debelo tiskan članek:

Razpis velike nagrade!

V naših poslovnih prostorih se je sinoči tik pred poslovnim zaključkom dogodil sledeči zagonetni slučaj: Blagajnik v upravi je ravno izplačal neke plače ter hotel zopet zapreti blagajno. Tedaj se je pa začulo iz uredništva silno vpitje in edini urednik, ki je še imel službo, je pritekel ves razburjen k blagajniku, prosič ga, naj mu pomaga ukrotiti znanega revnega književnika Freda Elisa, ki je dobil živčni napad — pravi izbruh besnosti, ko je zopet brezuspešno v uredništvu ponujal neke svoje spise. Ko je ušmileni blagajnik nesrečnega literata že skoraj pomiril, se je pa z velikim strahom spomnil, da je pustil — blagajno odprto. Skočil je nazaj v prvo sobo in tu je z enim samim pogledom opazil prazno blagajno, sredi sobe pa nekega tujega človeka. Tujec — elegantna in impozantna prikazen — je mirno stal ter nekako očitačo gledal blagajnika, ki je planil k svoji mizi ter pritisnil na gumb za alarm. Na alarm je takoj pritekel knjigovodja z revolverjem v roki. Častitljivi gospod se je pa sarkastično nasmehnil ter dejal: »Ker ste me tako sprejeli, bi najrajši poklical šefa. Jaz sem namreč nadzornik zavarovalnice, pri kateri je Vaš šef visoko zavarovan proti vplomu. Od časa do časa obiskujem klijente, da vidim, če oni tudi sami čuvajo svoje imetje. Pri vas o čuvanju ni niti govora. V prazni sobi

sem našel odprto blagajno in imel sem celo toliko časa, da sem iz nje vzel ves denar ter ga zavil v tale zavojček, da ga pokažem Vašemu šefu z zahtevo, naj takoj zviša premije radi nepazljivosti gospodov uradnikov, katere lahko vsakdo okrade«. — Z nasmehom je pomolil blagajniku zavojček pred nos ter dostavil: »Da bi bila posledica tega Vaša odslovitve, si lahko mislite. Ker se mi pa smilite, Vam dam vse nazaj, da bode v bodoče bolj pazljivi in previdni s poverjenim imetjem«. — Onemlemu blagajniku je zavojček položil v roke, lahko privzdignil klobuk ter odšel. Blagajnik se je zdrnil iz silnega strahu, stekel iz sobe za gospodom ter ga zunaj obsul z največjo zahvalo. Zahvalo je gospod prekinil z nasmehom ter skočil v elegantni avto, ki ga je čakal pred uradom. Med tem je pa začel knjigovodja odpirati zavojček. Blagajnik je našel zavojček že napol odmotan, segel je vanj ter se s krikom prijel za glavo. Privlekel je ven navaden — časopisni papir mesto bankovcev. Blagajnik je začel besneti, miril ga je pa književnik Fred, ki se je med tem že popolnoma pomiril.

Prosimo čitatelje, naj nam pomagajo rešiti veliko uganko tega dogodka. Stavimo sledeča vprašanja:

1. Kdo je tuj gospod?
2. Kdo je izropal blagajno: tujec, blagajnik, knjigovodja, Fred ali pa nekdo, ki je še pred tujim gospodom prišel v blagajnikovo sobo?
3. Kdo bi mogel biti s tatom v zvezi?
4. Kdo je oškodovan, ko je šef proti vplomu zavarovan?

Čitatelji naj pošljejo na ta vprašanja pismene odgovore, od katerih bomo najprimernejše objavili.

Najboljši odgovor bo nagrajen s 1000 dolarji.

Naklada lista se je v par dneh znatno pomnožila. Tudi oglasov je dobivala vedno več. Kupčija je sijajna.

Pravilne rešitve ne bo nihče našel, ker ni lahko priti na idejo, da ima Fred Elis velik dobiček od cele zadeve. Izgovoril si je kot honorar za sijajno reklamno idejo 10 odstotkov od dohodkov časopisovne pomnožitve. Na to pa sploh nihče ne pride, da je oškodovana preljuba publika, ki list kupuje, da se udeleži nagradnega razpisa ter najde tiskano svojo bistrornost.

zahtevajoč zase ničesar, ter da mora vsak Sokol, ker naj bo vzor, biti strog predvsem s samim seboj, tako strog, kakor so bili stari Rimljani; in šele tedaj, ko svoje članstvo tega naučimo, bomo mogli reči, da smo ga vzgojili v redne in dobre državljane. In srečna bo država, ki bo imela take državljane.

A Sokolstvo kot celota vendar stavi svoje zahteve — ne napram »državi«, pač pa napram državni upravi: da ga namreč uprava pri njegovem poslu vsaj naj ne ovira, ako ga že noče podpirati. Na žalost kaže naša državna uprava zelo malo razumevanja za sokolsko delo in je baš to poglavje eno najžalostnejših pri premotiranju sokolskega življenja. A kljub vsemu je sokolski idealizem neuničljiv in vzgaja Sokolstvo dobre državljane.

(Po »Vestniku Sok. ž. Jeronymovih« priredil M. K.)

Strela udarila v šolo.

V mestecu Fiesole je nedavno divjala nevihta. Med točo in dežjem je tudi grmelo in strela je udarila na teraso »Instituta Demidov«, kjer se je igralo mnogo otrok pod nadzorstvom redovnice. Nastala je strašna panika, ko je močna električna iskra odvzela vid in s strašnim gromom oglušila otroke. Otroci so onemeli in strmeli negibni kot začarani. V naslednjem trenutku pa so v divjem strahu zdrveli proti izhodu, kriče in jokaje. Slučajno strela ni zahtevala nobene žrtve. Razbila je dvojce vrat, prebila strop sosednje dvorane in po zidu pritilčja, ne da bi napravila škode zgradbi v zemljo.

Siguren kandidat.

— Kolikokrat se frčali pri
— »Kaj se je zgodilo« dan petkrat!

Smučarjem - začetnikom

OB PRILIKI BOŽIČNEGA SMUČARSKEGA TEČAJA.

Smučarstvo je sport, ki ni namenjen samo mladini.

Izleti, daljši ali krajši, bodisi na težkem ali lahkem terenu, bodisi na valovitem svetu, kakor pač dopuščajo telesne moči, so po skromnem obvladanju tehniške priporočljivi tudi starejšim. Naslednje vrstice naj veljajo torej vsem, ki so se šele v letošnji zimi posvetili tej zimskosportni panogi.

Najvažnejše pri smučarju-začetniku je dobra šola, ki daje možnost priučitve najvažnejših kolebov (Schwung), pospeševanja in zadrževanja hitrosti med vožnjo in drugih uvodnih vaj. Treba pa je, da se učitelj ozira in upošteva predvsem telesno kakovost učenca, njegovo starost in spol.

Ločiti pa je strogo med navadnimi izletniki, ki se bavijo s smučarstvom le radi razvedrila in med onimi, ki so določeni in se hočejo v smučarstvu poizkusiti tudi v tekmovalnih prireditvah.

Pravilno bi bilo, da se že pri prvem pouku ti dve skupini ločita. Razlog temu je iskati predvsem v strah uzačetnikov, ki izgube veselje do smučarstva spricu umetnosti že vajenih in priučenih na razne trike in posebnosti. Ne sme se torej od vsakega začetnika zahtevati isto, zlasti pa mora učitelj paziti, da ne prekorači sporeda, ki mu ga dovoljuje čas, določen za smučarski tečaj. Udeleženci tečajev se udeležujejo vaj s trmasto častihlepnostjo, da se že prvi dan priuče »telemarku« in »kristjaniji«, samo da bi se lahko producirali pred strmečimi tovariši. Najvažnejša za začetnika je pravilna hoja navkreber, navzdol in v ravlini; dalje pravilni okreti in reguliranje tempa pri vožnji navzdol. Pot od prvega pouka na ravnem in turo različnih teren-skih in snežnih prilik se nikakor ne sme in ne more absolvirati v enem popoldnevu. Vadi vztrajno najprimitivnejše začetne gibe, ki bodo največ pripomogli k sigurnosti, ki jo potrebuje smučar v težkem terenu. Počasi je treba pridobivati osnovno znanje in temeljito, tako da preide v mezinček, kakor pravimo. Potem ne bo utrujenosti in užitek ne postaja breme in tudi ne bo plahega pričakovanja pred prihodnjo vajo.

To veljaj smučarskim pedagogom-vo-ditelim tečajev — doživljaj skijašev.

Sedaj pa k začetnikom, dojenčkom smučarstva. K prvemu tečaju naj ne pri-našajo ničesar, razen trdne volje, da se bodo temeljito priučili osnovnim, temeljnim gibom in kretnjam, ki jim bodo kasneje nudili možnost spretnega gibanja na kakršnemkoli terenu in možnost nadaljnega izurjenja.

Začetnik naj se ne prepira o pojmi, ki so predmet debat med smučarji, kajti načini, ki jih dovršen smučar uporablja pri vožnji, še dolgo časa ne pridejo v poštev pri poiskih začetnikov; končno pa se vsi načini približujejo močno drug drugemu in se izpopolnjujejo.

Že ena je gorje, a šele dve...

Že ena žena gorje, pravijo nekateri... filozofi, sta dve — dvojno zlo. To je preizkusil na lastni koži italijanski trgovec Antonio Pesce. Pred leti se je poročil z Lucio Vivolo, ki mu je rodila več otrok. Težko sta živela in lepega dne se je soprog in oče preselil v Ameriko. V tujini mu je bila sreča naklonjena in po daljšem bivanju v dolarski deželi se je vrnil v domovino, toda ne v kraj, kjer so ga čakali žena in otroci, temveč se je med potjo ustavil v manjšem italijanskem mestecu, kjer je proti pričakovanju doživel ljubezenski roman. Pesce se je zaljubil v neko 16letno lepoto, ki je privolila v poroko z bogatim Amerikancem. Toda nič ni tako prikrito... In nepričakovano je razburil mirno mestec škandal. Prva žena je nezvestega soproga tožila radi bigamije, njeni tožbi pa je sledila tožba druge soproge — radi goljufije. Pesce ni našel izhoda in je v bogu iskal rešitve, toda oblasti so ga prijele. Moral se bo zagovarjati pred sodiščem. Razumljivo je, da njegov zavor med dvema ognjenima ne bo ravno lahek.

Debata je za začetnika samo pri odločevanju glede uporabe palic in glede vezi. Tu se ima začetnik odločiti le za sistem dveh palic in za mehko vez (ne peresa); za prvo, ker je prihodnji navkreber neobhodno potrebna uporaba dveh palic, pri vožnji navzdol pa služita palici kot uspešna zavora. Trda vez onemogoča popoln počep do dotika desk s kolenom, dočim se mehka vez tudi lažje odloči s čevlja.

Važna za začetnika je tudi oprema. Smučar. Začetnik se naj odloči za lažje smuči, katerih konico more še doseči s skoraj iztegnjenim roko. Vezi ne smejo biti trde, čevlji pa mora sigurno ležati med lici (Backen), to se pravi, da ne smejo preveč vezati čevlja, temveč dopuščati pregib stopala do pričetka prstov. Čevlji naj bodo iz močnega usnja, nepremočljivi, nasičeni z mastjo in sploh zavarovani proti vplivom mokrote. Po možnosti morajo biti neokovani in ne smejo imeti pretrd podplat, temveč rahlo upogiben. Tople nogavice priporočamo nujno, predvsem radi tega, ker morajo začetniki pri prvih tečajih, katerih se udeležujejo več gojencev, v daljših odmorih prezebat, ko čakajo dokler se trener bavi s posameznikom. Prehlad nog je radi tega prav pogost in izredno neprijeten. Oblačila, dresi, ne smejo biti iz najtežjega blaga. Najboljši so kroji iz gladke tkanine, ne dlakavi, sicer se obleke oprijemlje sneg in obleka absorbira vlago in mokroto. Najprikladnejši je kamngarn, barva pa je sporednega pomena. Hlače naj bodo, kakor je dokazala izkušnja, po možnosti norveškega vzorca, vsi drugi kroji so manj prikladni ker radi vezave v kolenih ovirajo marsikatero kretnjo. Norveške hlače morajo biti v višini kolen obilne in ne prekratke, da pri krčenju nog v kolenih ne povzročajo odpora, ker so nad gležnji povezane s trakovi. Pokrivalo. Glava mora biti zavarovana bodisi z norveško čepico ali pleteno havbo. Obe lahko pokrijeta ušesa, ne smeta pa biti preveč težki. Važne so tudi rokavice. Predvsem priporočamo tople volnene rokavice prevlečene z nepremočljivim platnom (vojaški šotori), sicer pa samo volnene rokavice gosto pletene in po možnosti dva para za izmenjavo mokrih. Smučarju je neobhodno potreben tudi sweater ali pullover. Onim, ki se kmalu pote in začetnikom, ki se naučijo in privadijo umetnostim smučarstva le v potu svojega obraza, pa svetujemo, da jemljejo sweatre s seboj v nahrbtnikih in jih oblečejo le za časa odmorov, sicer so jim v breme. Kot poslednje in tudi zelo važno je nepromočljivi jopič (kratke dežni plašč), kar do-cela izpopolnjuje opremo smučarja. Vse ostalo pa prepuščamo učencem, da si z izkušnjo izboljšajo in izpopolnijo ter jim pri božičnem tečaju želimo obilo sreče in napredka.

Rastlina, ki kašlja.

Vsako je že slišal o rastlinah, ki jedo meso, ki se smejejo in o rastlinah, ki se jočejo. Neki francoski botanik pripoveduje, da je v tropih našel rastlino, ki kašlja. Plod biljke je podoben navadnemu grahu. Rastlina na smešen način nori in včasih zdivia. Pri tem izloča zopern prah. Kakor hitro pade prah na liste, se v celicah stvori plin. Celice se napno in mehurčki poknejo z glasom, ki spominja na kašljanje otroka. Botanik pripoveduje, da obide pri tem človeka groza, ker si ne more takoj raztolmačiti nenavaden pojav.

»Telesna straža Nikolaja Nikolajeviča«.

V Odesi so sovjetske oblasti odkrile monarhistično organizacijo »Telesna straža Nikolaja Nikolajeviča«. Organizacija je pripravljala atentate na železnice, mostove, nasipe in viadukte, razen tega pa je organizacija nameravala izvesti tudi različne teroristične akcije proti sovjetskemu uradništvu. Vsi člani »Telesne straže« so aretirani in izročeni sodišču.

Naše žene.

— Da, da, vse žene so uganke!
— No, jaz sem svojo že rešil!

Sokolstvo

O. Ch.:

Sokol - državljan

Temeljno razmerje k državi, v katero je Sokolstvo izpremenilo svojo predvojno negacijo avstrijske monarhije, nas sili, da vzgojujemo svoje članstvo v vzorne državljane. To je ena izmed velikih dolžnosti Sokolstva. To dolžnost Sokolstvo tudi vrši, toda uspehi se pojavljajo le počasi.

Najdejo se Sokoli — in celo dobri Sokoli —, ki mislijo, da morajo biti s Sokolstvom spojeni kakšni privilegiji, kake prednosti, da je treba na Sokole jemati ozir v vsem in povsod, da si smejo Sokoli dovoljevati marsikaj, česar si ostali državljani ne smejo dovoljevati, da se morajo sokolska podjetja podpirati od vseh strani in da se ne sme zahtevati od Sokolov nič, kar se zahteva kot samo po sebi razumljivo od drugih.

Kako napačen nazor! Nasprotno: Sokoli morajo biti vzorni državljani; svesti si morajo biti gesla bivšega češkega ministra Rašina, da se delo za državo ne plača; svesti si morajo biti, da bi bilo sramotno zahtevati za svoje Sokolstvo kakšne prednosti. Sokol-državljani mora biti vzor v vršenju dolžnosti, vzor v izpolnjevanju zakonov ter ne sme zahtevati nič, česar ne more zahtevati z dobro vestjo; in šele potem se more imenovati dober državljan.

Tega tedaj učimo svoje članstvo, da Sokolstvo ni nikakšen privilegij, nego dolžnost, dolžnost in zopet dolžnost, da torej Sokolstvo ni in noče biti nikaka privilegovana kasta, nego da hoče nesebično služiti državi, lajoc ji vse in

Hans Dominik:

Oblast treh

Sardonski smehljaj je preletel sicer tako mrtve diktatorjeve poteze, ko je spregovoril te besede. Več kot leto dni so že ležali angleški bankovci v vrednosti sto in sto milijard funtov šterlingov v tajnih podzemeljskih obokih ameriške državne zakladnice. Od tisočfuntskega bankovca do najmanjše novčanice. Vse tako prvovrstno ponarejeno, da bi morala angleška narodna banka sama priznati te bankovce za pristne. Naloga P-brodovja je bila, da takoj ob izbruhu vojne raztrosi te ogromne množine angleškega papirnatega denarja po vsem svetu, kjer trgujejo Angličani in kjer se notira vrednost angleškega denarja. Delovanje tega brodogovora bi moralo v nekaj dnevih popolnoma ubiti angleško denarstvo. Toda P-brodovje je bila še večja državna tajnost kakor G-brodovje. Angleški agenti so izvolunili samo to, da je namenjeno za propagando in da bo v slučaju izbruha vojne trosilo nad sovražnimi vrstami spiške, brošure in traktate, kot je to kot prvi peljal v vojskovanju civiliziranih narodov Woodruf Wilson.

»P-brodovje vadi med Richmondom in Norfolkom,« je suho odvrnil admiral Nicholson.

Vsakdo v dvorani je vedel, da je to petnajst letalskih minut od obokov državne zakladnice.

Cyrus je znova povzel besedo.

»Kako dolgo bo še trajalo, da bo naša podvodna postaja na afriškem obrežju popolnoma zavarovana? Rok je že pred tednom potekel!«

Pri teh ostro izgovorjenih besedah se je vrhovni poveljnik mornarice nehote dvignil.

»Težkoče so bile večje, kot se jih je dalo predvideti, gospod prezident.«

»Ali mi lahko poveste točen datum?«

»Ne! Toda nikakor ne bo trajalo dalje kot do konca tega meseca.«

»Hm... potem torej, gospodje... potem bo pač nekdo ob pripravi trenotku videl pristati letalo R. F. c. 1 v Aneliji.«

Vstopil je adjutant in šepnil besedo na diktatorjevo uho.

»Dobro, že grem.«

Prezident je vstal, seja je bila končana.

Iz sinjega opoldanskega neba se je spuščala proti Beli hiši v Washingtonu srebrno bleščeča se točka. Postajala je vse večja, zavzela je ostre poglobitve hladnega letala in mirno pristala na treh poslopja.

Kot edini potnik je izstopil dr. Glossin. Lahno potezujoč levo nogo za seboj je stopal mimo martialističnih postav prezidentove osebne garde.

Na stopniščnih podstavkih in hodnikih so stali svetlolasi dolgini iz zapadnih, pšenice bogatih držav v svojih slikovitih krojih. Stražili so prezidenta-diktatorja kot so nekdanj stražili grenadirji potsdamske garde pruske kralje ali pa oklopnjaki Oliverja Cromwella.

V predsobi je naletel dr. Glossin na diktatorjevega adjutanta in se dal javiti. Le kratka minuta in diktator je stopil iz sejne dvorane in je stal pred njim. Po kratkem pozdravu mu je namignil v svojo delovno sobo.

»Kdo je Logg Sar?«

Dr. Glossin je občutil nedoločeno grožnjo, ki je zvenela iz vprašanja in je odstopil za korak.

»Logg Sar je... Silvester Bursfeld.«

Globoko začuden se je začrtalo v diktatorjev obraz.

»Bursfeld — ki je sedel v angleškem Towerju?«

»Ne, njegov sin! Oče se je imenoval Gerhard.«

»Moj spomin je dober. O kakšnem sinu Gerharda Bursfelda mi niste nikdar pripovedali. Zakaj ne?«

»Ker vem zanj samo komaj tri mesece.«

»In jaz z vem za to šele danes?«

Cyrus Stonard je pristopil tesno k dr. Glossin in ošinil ga je s pogledom, da je doktor pobledele.

»Pojasnite mi zadevo!«

»Bilo je približno pred tremi meseci... Zadrževal sem se nekaj dni v Trentonu ter delal v svojem laboratoriju v hiši Mrs. Hartejeve na nekem poskusu. Nekoga dne pride k Mrs. Hartejevi mlad inženir, ki je bil zaposlen v trentonskih državnih delavnicah, in povpraša po njenih rodbinskih razmerah. Pri tem se je izkazalo, da je bil ranjki mož Mrs. Hartejeve polbrat Gerharda Bursfelda.«

»Vaše pripovedovanje menda smeri k ugotovitvi, da je mladi inženir sin Gerharda Bursfelda. Zakaj se je nazival Logg Sar?«

»Na ime Logg Sar se glase njegovi dokumenti. Za svet in njega samega je vse ostalo le domneva. Zame pa je dokaz doprinešen.«

»Podajte mi ga!«

»Spominjali se boste na moje prejšnje poročilo v tej zadevi, gospod prezident. Danes poznam nadaljevanje. Ko je Gerhard Bursfeld po svoji neprostovoljni vožnji prispel v Anglijo, je izginil za vedno v Toweru. Njegova žena je s svojim malim dečkom zbežala v kurdske gore. Med potjo se je priključila neki karavani: trgovci, svečeniki in ljudje, ki sicer potujejo v karavanah po srednji Aziji. Mlada

žena ni prenesla naporov dolgotrajnega potovanja. Nekje med Bagdadom in Kabilom so jo pokopali. Nek tibetanski lama, ki se je vračal v svoj samostan, se je zavzel za umirajočo. Njemu je izročila svojega dečka, mu označila za silo njegovo ime — — —

»Nekoliko hitreje, hitreje, gospod doktor!«

»Lama je vzel dečka s seboj v svoj samostan Pankong Tzo in ga je vzgojil v naukih Budhe. Ko je bil deček star štiri- najst let, je samostan obiskala neka ekspedicija švedskih znanstvenikov. Mladi Evropejec je vzbudil pozornost. Eden članov ekspedicije, etnolog Olaf Truwor ga je vzel s seboj na Švedsko in ga vzgojil skupaj s svojim sinom. Oba sta postala inženirja — — —

Cyrus Stonard je med pripovedovanjem po svoji stari navadi risal vsakovrstne arabeske. Sedaj je nejevoljno vrgl svinčnik po papirju.

»Ali res mislite, gospod doktor, da bi na vašo pripovedko le en sam odvetnik v vseh Zedinjenih državah prevzel zapuščinsko pravdo?«

»Samo še trenutek potrpljenja, gospod prezident. Veriga je sklenjena člen za členom. Na nekem potovanju v Porenju, na katerega se je Logg Sar podal po končanih studijah, ga je nagovoril star zakonški par, katerega je presenetila njegova izredna podobnost z Gerhardom Bursfeldom. Onadva stara človeka sta z Gerhardom Bursfeldom v sorodu in sta ga dobro poznala ter jih je ta podobnost presenetila prav tako — — — kot mene, ko mi je Logg Sar stopil prvič pred oči. Takrat sem menil, da je stopil Gerhard Bursfeld predme prav tak, kot je stal trideset let preje pred menoj v Mezopotamiji. Ona dva stara zakonca sta opozorila Logg Sarja, da živi polbrat Gerharda Bursfelda v Trentonu. V svoji inženirski karijeri je dobil Logg Sar službo v trentonskih delavnicah. Spomnil se je na pripovedovanje onih starih zakoncev in je obiskal Mrs. Hartejevo. Mož je mrtev. Toda pri hiši se je našla slika Gerharda Bursfelda. Podobnost je prepričujoča.«

Cyrus Stonard je presunljivo pogledal v doktorjevo obličje.

»Vi mi natvezate tukaj sicer zelo romantično, toda zelo neverjetno zgodbo. Gospod doktor, jaz želim od vas točnih dokazov ne pa fantastičnih pripovedk. Ali imate sploh kak resničen dokaz zato, da sta Logg Sar in Silvester Bursfeld istovetna?«

Dr. Glossin je izigral svoj adut.

»Ena sama beseda sklence verige: Logg Sar.«

»Kaj hočete s tem reči?«

»Logg Sar pomeni v tibetanščini konec leta. Zadnji dan v letu. Dan, ki ga je krščanska cerkev posvetila Silvestru.

Umirajoča mati je skušala dopovedati tujemu svečeniku, kaj da pomeni ime njenega dečka. Konec leta. Krščansko ime je izginilo v pozabljenju. Ohranilo pa se je v tibetanščini in novo ime je ostalo. To novo ime je nosil deček v samostanu v Pankong Tzo.«

»To zame ni noben dokaz, gospod doktor. In mislim — — —, da tudi za vas ne.«

Dr. Glossin je pristopil bliže k doktorju.

»Moj zadnji dokaz, prepričujoče točen dokaz! On pozna skrivnost svojega očeta. Presedel ga je, izpopolnil je iznajdbo v taki meri, da...«

Prososne nosnice na diktatorjevem orlovskem nosu so zadržale. Dve navpični gubi sta se zarili med njegove obrvi, ko je dokončeval doktorjev stavek:

»... mora postati ali naš ali pa mora izginiti, kot je izginil njegov oče po skrbi Angležev.«

»Prvo pač ni več mogoče.«

»Po eksperimentu v Sing-Singu... mislim, da je dovolj razlogov... obremeniti s tem dogodkom vaš račun, gospod doktor! Veste morda za kako pot, po kateri bi se dalo uresničiti drugo možnost?«

Cyrus Stonard je pičil doktorja s takim pogledom, da je le-ta vztrepetal. En sam diktatorjev migljaj in on sam je izginil iz vrst živčih. Čez nekaj ur že bi sam končal na stolu v Sing-Singu.

Cyrus Stonard je utrlil svoj pogled in mirno nadaljeval:

»Kako ste zasledili skrivnost?«

Dr. Glossin je težko zasopel in pričel pretrgano pripovedovati:

»Zasovražil sem ga takoj prvega dne. Tudi sicer sem imel dovolj vzroka... preklinjati njegovo navzočnost v Hartejevi hiši...«

»Hm! Hm... tako... dalje!«

»Prosil me je, če sme uporabljati moj laboratorij v moji odsotnosti. Dovolil sem mu. Pri odhodu sem preskrbel, da je tekel skozi namizne spojke desetstičovoltni tok, medtem ko je kazala odgovarjajoča merilna ura le sto voltov napetosti. Vrnil sem se, da bi našel mrliča, pa sem ga videl, kako je nepoškodovan zaprl vrata hiše za seboj. S smehljajem zmagovalca, ki je ravnokar izbojeval veliko zmago. Tedaj sem spoznal, da je Silvester Bursfeld pravi sin svojega očeta...«

Seveda je moral vedeti, kdo da mu je nastavljal past. Nisem se smel več pokazati pred njegovimi očmi. Tri dni kasneje je izginil... Neopaženo, kot navadno. Posebno sodišče. Elektrokucija. Prepričan sem bil, da je zadeva rešena. Kaj se je zgodilo pozneje, to vam je znano, gospod prezident.«

(Dalle prihodnjič.)

Mali oglasi, ki služe v posredovalne in socialne namene občinata: vsaka beseda 30 p, najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zenitve, dopisovanje in oglaševanje ali reklamnega značaja: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10.—

Snežni čevlji, galoše vseh najboljših svetovnih znamk po brezkonkurenčnih cenah pri Jos. Moravec, Maribor, Slovenska ul. 12. Popravila se sprejemajo. 27a

Dva gospoda

»prejemem na stanovanje in hrano. Naslov v upravi. 2051

Orehi
se prodajo v tovarni bučnega olja. Maribor, Pod Mostom 7. 1929

Družabnika
iščem za trgovino z lastno hišo. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Družabnik«. 2057

Pozor!
Čevlji, samo ročno delo, dobro blago! Moški in ženski, visoki, boks, Din 220, moški in ženski, nizki, od Din 160 naprej. Otroški od Din 60 naprej. Naročila vsake vrste čevljev in popravila po nizkih cenah. Neubauer Franc, čevljar, Gornja gosposka ul. 33. Maribor. 2052

Ali ste že član »Ljudske Samopomoči v Mariboru?«
Ako ne, čitajte tozadevno notico med dnevnimi vestmi! 2043

Kupim staro zlato.
srebrn denar, umetno zobovje po najvišjih cenah. Ilger, Maribor, Gosposka ulica 15. 11a

Ugoden nakup.
Jako ugodno se proda nova, kompletna spalnica iz črešnjevca lesa, fino poltirana. — Naslov v upravi. — 2036

Vrši se brezplačen tečaj
vezenja in praktičnega živjanja ter s 25% popusta tudi krojenja. Istotam na prodaj vsakovrstni šivalni stroji raznovrstnih znamk, pogrezljivi in Naumann stroji Din 3.000 v lastni trgovini. Dr. Verstovškova ul. 4. Od 25. dec. 1927 do 1. januarja 1928 razstava v lokalu. 2037

Galoše in snežne čevlje
popravlja Ameriška vulkanizacija. Maribor, Zrinjski trg. 1649

Stiskalnice za seno,
rabljeno, kupimo ali si izposodimo. Posvetstvo Borovčki, Špičnik, Zg. Sv. Kungota. 2039

Stanovanje
2 sobi, souporaba kuhinje; predmestje. — Prazne sobe, souporaba kuhinje, kopalnice, glasovirja na razpolago takoj. — Nad 200 resnih najemnikov že sedaj išče tudi boljša stanovanja. — 5 reflektantov išče lokale (tudi gostilniške). Naslov »Maristan« Maribor, Koroška c. 10. 2055

Gospodična, tudi dijakinja,
se sprejme na stanovanje in hrano. Naslov v upravi »Večernika«. 2038

Velika zaloga kuhinjske posode.
Vsaki gospodinjji znano prvovrstno posodo znamke »Herkules«, la. aluminijevo, litoželezno, postekleno, tehtnice, ribeže, sita, deske za testo, valarje, likalnike, razne oblike za pecivo, kutile za spece-riljo in dišave, kotličke in šibe za sneg, solnike, mlečne kangle, cedila, vedrice, umivalnike, vrče, stiskalnice za ocvirke in krompir, samovare »Phöbus« in druge vrste, skafje, lonce za kuhanje perila in perilnice, ledilno orodje in žlice vseh vrst, jedilne servise iz porcelana, krož-nike iz porcelana in kamenine, umivalne garniture in vse vrste steklene roba. — Albert Vicel, Maribor, Glavni trg šte. 5. — 15a

Dobrodošla trgovina v Mariboru
se zamenja za enako v prometnem, industrijskem kraju. Ponudbe pod šifro »Trgovina« na upravo »Večernika«. 2056

Polna svetloba in dobra razpršitev svetlobe so znaki nove Osram-svetilke.

Snežne čevlje in galoše
popravlja R. Monjac, Jurčičeva ul. 9.
1919

Kolesa in motorje shranjuje
preko zime tvrdka Justin Gustinčič, Tat-
tenbachova 14. 26a

Knjige veže
od priproste do umetniško dovršene ve-
zave solidno in ceno atelje za umetno
knjigoveštvo Miho Vahtar, Maribor,
Gosposka ul. 24 in 37. 428

GLASOVI 60. ODDAJNIH POSTAJ

s posebnim četverosvetilnim REINARTZ R 4, aparatom
modela 1927/28

Najboljši in najenostavnejši sprejemalnik sedanjosti, bi bilo naj-
lepše in najprimernejše **božično darilo**. Ni Vam treba hoditi
v kavarno poslušat koncerte, ker čujete lahko, ako si nabavite
naš aparat, najlepše opere in operete iz vse Evrope v lastnem domu

RADIO-STARKEL - MARIBOR

TRG SVOBODE 6

1699

TRG SVOBODE 6

Zastopstvo za Ptuj in okolico: V. Sprušina, mehanik v Ptuj.

Delikatesa 2046
Josip Štibili,
Koroška cesta 50
daja za božič pri vsakem litru
vina čez ulico 1 Din **popusta.**

Za praznike

toči pristno domače vino
liter po Din 12.— 2035

Vinska hram, Vetrinjska ul. 2

Abonente

sprejemem na dobro hrano. Obed po 7-50, večerja po
Din 5.—. — Brezalkoholna restavracija

„Pri zvezdi“

Maribor. Pod mostom 11

Za povečanje trošarine iščem 190.

mirnega družabnika

za eno najboljšo idočih trgovin v Mariboru. Potrebno
približno 100—150 tisoč Din. Obrestujem z 20%.
Pismene ponudbe na upravo lista pod „Božič“.

Robausov SUHOR

1709

je čajno pecivo velike redilne vrednosti. Vsaka go-
spodinja naj ima **SUHOR** vedno za namizje pri-
pravljen. Gospodnje, pregledajte še danes svojo zalogo!

NAZNANILO PRESELITVE

Cenj. občinstvu naznanjam, da preselim svoj fotografični atelje iz Aleksandrove
ceste 25 v **Gosposko ulico 28**. Z ozirom na večletno prakso in
kot absolvent 2 letne drž. grafične strok. šole v Pragi mi je mogoče nuditi cenj.
odjemalcem slike v moderni in okusni izpeljavi. Za obilen obisk se priporoča
JAPELJ MIRKO
1980

Kupite si za Novo leto

izgotovljene obleke, površnike, obleke za dečke, ple-
tene jopice vseh vrst, ženske predpasnike, moško
in žensko volneno perilo, po jako nizkih cenah pri
Fr. Starčič-u, Maribor, Vetrinjska ulica 15

Rezila za briv- ske aparate

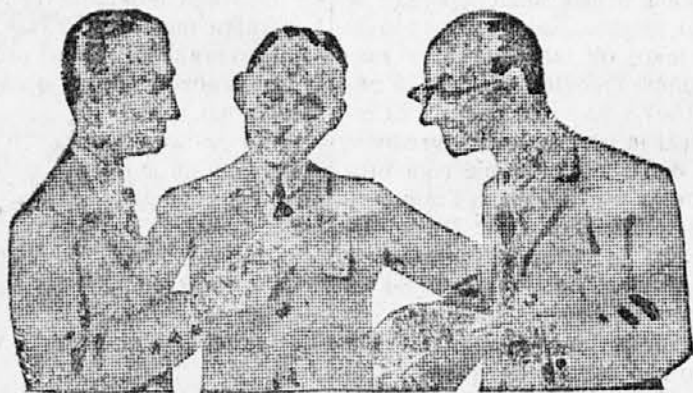
GILLETTE

Mem, Mond extra,

nud najugodnejše

Drago Rosina

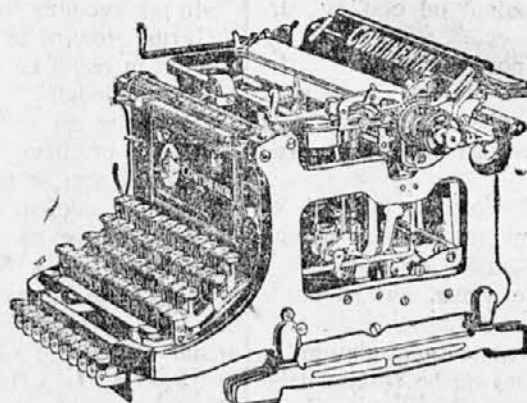
Maribor, Vetrinjska ulica

Strokovnjaki so se zedinili, da je

PISALNI STROJ

„CONTINENTAL“

v primeri z drugimi nedosegljiv

Samoprodaja:

IVAN LEGAT

specialist za pisarniške stroje

MARIBOR, Vetrinjska ulica 30

Telefon int. 434

1327

SVETOVNI PATENT

„ZEPHIR“

Lesna trajno goreča
peč z zračno kurjavo

z 10 kg drv ogreva
sobo skozi 24 ur 1406

„ZEPHIR“, tvornica peči
Zastopstvo za Maribor železnina
PINTER & LENARD

Prvovrstna

čevlarska

delavnica

Rudolf Monjac

Maribor, Jurčičeva ulica št. 9

Izdeluje snežne, smučarske, planin-
ske ter vse vrste čevljev za pro-
menado, štrapac in ples po zmernih
cenah. — Oglejte si izložbo! —
Sprejema v popravilo snežne ter
vse druge čevlje. 2030

Gorka volnena oprava

Damski jopiči . . . Din 85.—
moški jopiči . . . „ 110.—
puloverji . . . „ 175.—
sviteri . . . „ 85.—
rokavice . . . „ 18.—

Perilo, dolge in kratke nogavice, šale
priporoča v bogati izbiri

C. BUDEFELDT 2018

MARIBOR, Gosposka ulica št. 4-6

Vsem svojim cenjenim odjemalcem in gostom
želim **vesel božič in srečo v l. 1928.**

Franja Rotar
trgovina z delikatesami, Gosposka ulica 36 2015

**Na letošnje božično in
novoletno darilo je**

2042 **Anker-šivalni stroj**

Krasna izdelava, mirni tek, šiva naprej in nazaj
Najugodnejši plačilni pogoji. 15 letn. garancija.
Pouk v strojnem vezenju brezplačen. Začetek dne 3. ja-
nuarja 1928. Prijave v trgovini, Glavni trg 1 (pod barom)

Galanterijo
drobnarije, parfumerije, pletenine,
motvoz, vrvarske in pletarske izdelke itd.
na drobno in na debelo priporoča

Drago Rosina, Maribor
Vetrinjska ulica 26 2024

KLOBUKI, KAPE.
perilo, samoveznice, obleke, čevlji,
nogavice itd. v veliki izbiri po
najsolidnejših cenah pri

Jakobu Lah, Maribor
samo Glavni trg št. 2. 1901

Če pridete v Maribor, ne pozabite na tvrdko

M. OSLAG

2023 **Glavni trg št. 17** (zraven barvarne Zinthauer.)
Usn'e, podplate, vse predmete za negovanje čevljev, krtače, ve-
zalke, kreme najfinjših kvalitet, nateznike za čevlje, gumijeve
podpetnike i. t. d. kupite pri meni najugodnejše. Prizadeval si bom
svoje cenjene odjemalce skrbno, rečno in po nizki ceni postreči.

Podpisana tvrdka želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

vesele božične praznike
in pri tej priložnosti vsem naznanja, da se
bode začela od 1. januarja 1928 naprej

velika odprodaja
vsega ostalega zimskega blaga in to posebno:

debelo močno sukno za zimske povišnike v vseh barvah mtr. po	Din 120-
češki modni kamgarni za moške obleke	120-
češko modno sukno	75-
modni ševijoti in kamgarni za ženske obleke	35-, 40-, 80-
modni porhanti in flaneli	10-, 16-, 20-
posteljne odeje iz fine, gladkega satina	Din 120-
posteljne odeje iz močnega kretona sešite	140-
ženske jopice dolge iz volne pletene v vseh barvah	110-
ženske vestje	90-
moške vestje	70-, 80-, 120-
moške s'ajce iz platna in flanela	Din 40-
moške nogavice	7-

Izrabite to ugodno priliko!
M. FELDIN, manufakturna trgovina,
Grajski trg 1 **MARIBOR** Vetrinjska ul. 2047

CRÊPE DE CHINE
od Din 60- naprej se dobi samo pri

I. Trpin-u, Maribor, Glavni trg 17

Če potrebujete
za Božič prvovrstne Bizjakove kekse, jih
dobite tudi v delikatesni trgovini

Franjo Kurinčič, Aleksandrova 31
Tam se nahaja tudi prijeten bufet za sedeče goste

**ZIMKE SUKNJE
RAGLANE**

kratke suknje z ali brez
krznenega ovratnika,
zimske obleke, otroške
kostume in plašče kupite
najbolje in najceneje v
oblačilnici

Franc Cverlin
Maribor, Gosposka ul. 32

Za naročila po meri bogata zaloga blaga

Dobra kolesa
se izposojujejo samo pri
tvrdki Justin Gustinčič,
Maribor, Tattenbachova 14

Otvoritveno naznanilo

oblastno koncesijoniranega zavoda za čiščenje stanovanj

DIVERZON
Maribor, Cankarjeva ulica 14.

Telefon 401.

Dovoljujemo si naznaniti cenj. občinstvu, da prevzamemo sledeča
dela:

Izprašanje vseh predmetov v stanovanju s prvovrstno sesalko prahu.
Čiščenje in mazanje parketov.
Svetljenje parketnega poda.
Čiščenje sobnih in izložbenih oken.
Desinfekcija prostorov in opreme od vsakovrstnega mrčesa z razplinjenjem
po zdravju popolnoma neškodljivem sredstvu.
Uničenje podgan in miši v kletih in skladiščih.
Uničenje kuhinjskega mrčesa.
Vsa v našo stroko spadajoča dela.

Z dobro in ceneno postrežbo se bomo potrudili, da bomo cenj. občinstvo po-
polnoma zadovoljili. — Ceniki brezplačno na razpolago. — Abonenti dobe popust.

Kdor hoče kupiti poceni in dobro, naj se obrne na tvrdko

A. STOJEC, zlatnina, ure
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 8

2026

kjer dobite spodaj navedene predmete po sledečih cenah:

moške niklaste ure od Din 75- naprej	stenske nihalne ure od Din 350- naprej
„ srebrne „ „ 150- „	cig. doze alpaca „ „ 60- „
Omega nikel „ „ 350- „	„ „ srebrne „ „ 350- „
la. „ srebrne „ „ 800- „	liker servisi alpaca „ „ 100- „
14 kar. moš. verižice „ „ 350- „	kavne žličke v etuiji „ „ 70- „
14 „ ženske „ „ 80- „	jed. orodje alpaca „ „ 170- „
14 „ uhani „ „ 70- „	namiz. posoda „ „ 70- „
14 „ prstani „ „ 140- „	budilke „ „ 60- „
14 „ obeščki „ „ 70- „	kuhinj. ure (japy) „ „ 150- „
14 „ zapestne ure „ „ 500- „	kmeč. nihalne ure „ „ 145- „

Poročni prstani v 14 kar. zlatu, par od Din 180- naprej.
Ni treba, da pridete v Maribor, zadostuje samo dopisnica na gori navedeno tvrdko in
obiščemo Vas z našimi predmeti.

Izrabite priložnost za nakup cenenih zimskih potrebščin!

Ze po božičnih praznikih pričnemo z inventurno razprodajo vseh zimskih potrebščin

DO LASTNIH CEN!

Veletrgovina H. J. TURAD, Maribor

2048 Aleksandrova cesta 7

Aleksandrova cesta 7

F. Perc, Maribor

Prodaja tudi na obroke.

Zaloga vseh instrumentov, sestavnih delov in strun. Lastna delavnica za izdelavo vseh novih instrumentov, kateri tudi gramofonov. Prevzamemo vsa v to stroko spadajoča popravila. Oglejte si našo izložbo

Zaloga glasbenih instrumentov

Velika izbira His Masters Voice-aparatorov, Columbia, Lin 4 trim aparatorov, kakor tudi aparatorov lastnega izdelka od 400 Din naprej. Pri nas dobite plošče za na lednje aparate: His Masters Voice, Columbia, Polydor, Parlophon, Vox - na drobno in debelo

Zahtevajte cenike!

1845

Franjo Lah -- Maribor

na vogalu Vetrinjske in Jurčičeve ulice

priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnega manufakturnega in konfekcijskega blaga po zmernih cenah

Prepričajte se sami

2-25

ČUJTE IN STRMITE

Kljub neverjetno nizkim cenam in skrajno solidnemu blagu, daje trdka

L. ORNIK, MARIBOR
KOROŠKA CESTA

to blago tudi na obroke. — Tu so Vam na izbiro vsi **OBLAČILNI PREDMETI** od nog do glave, za stare in mlade, revne in bogate.

Use kar za obleči si želiš
To pri Orniku na obroke lahko dobiš.

2014

Novo leto!

Nova sreča!

Zrebanje dne 11. januarja 1928!

Kupujte srečke v kolekturi

ANTON GOLEŽ, Maribor, Aleksandr. c. 42

Najboljši izhod, da si pridobite premoženje in si zagotovite preskrbo za starost, je, da se udeležite

15. drž. razredne loterije,

v kateri se lahko dobi s samo eno srečko event.

Din 4.200.000⁰⁰

2050

Vsaka srečka dobi.

2 premiji po 1.200.000⁰⁰ — Din.

Vsaka srečka dobi.

Trgovina dvokoles, sestavnih delov in pnevmatike, glavno zastopstvo dvokoles
„Waffenrad“ in „Steyr“, Bogomir Divjak, Maribor

Mehanična delavnica za popravila koles, motornih vozil, strugarstvo po risbah, vzorcih itd.

Poniklovanje, pobakrenje, emailiranje.

Specijalna delavnica za popravila, poniklovanje in brušenje disalk.

Trgovina: Glavni trg štev. 17

Delavnica: Ključavničarska ul. 1

Vesele božične praznike in srečno Novo leto!

Novo leto se bliža!

Priporočam svojo bogato zalogo galanterijskega blaga, igračk kakor tudi hišnega in kuhinjskega orodja po najnižjih cenah. Posebno ugodna nakupna priložnost: **domači čevlji za otroke od Din 10, za dame od Din 22, za gospode od Din 25 naprej, tri pare sortiranih ženskih nogavic 20 Din vsake kvalitete.** Pri nakupu za Din 100 dajem 5% popust.

Josip Milnarič, Maribor, Glavni trg 17.

POZOR! POZOR!

Krojači, šivilje, čevljarji, ako Vam Vaši stroji nagajajo obrnite se na specialno mehanično delavnico **Justin Gustinčič**, Tattenbachova ulica števil. 14, ker ima ista specialni oddelek za popravila strojev vseh vrst.

MARIBOR
KOROŠKA CESTA 19

KARO

Specializirani: Napre-
možljivi jesenski in
zimski čevlji!

Najprimernejša
božična
darila
kupite najceneje pri trdnici
ANICA TRAUN
Grajski trg 1. 24a

Pozor! OKAZIJSKA-PRODAJA

Proti koncu sezone se po čudovito nizkih cenah prodaja:

blago za obleke	od Din 40.— naprej	
puplini	36.—	"
kascha	50.—	"
kamgarni	80.—	"
blago za plašče	70.—	"
baršuni	40.—	"
Créne de Chine, čista svila	85.—	"
barhenti	12.—	"
pačama—flanel	12.—	"
blago za moške obleke	70.—	"
šifon	10.—	"
brisače	10.—	"

1968

Velika zaloga svilenih plišev za plašče, modnega blaga, ripsa, platna za posteljnino, batist-šifona belega in pisaneza, posteljninih garnitur, odevj itd.

Ostanki se prodajajo nizko pod ceno!

DOLČEK & MARINI, manufakturna zaloga, Maribor
Gospodska ulica št. 27.

Za božič najlepša in najcenejša darila so slikanice za otroke:

- O. Zupančič, Pokoncu izpod korenin**
slikanica z besedilom cena Din 35.—, s poštnino Din 37.50
- Domače in tuje živali**
večbarvna slikanica, cena Din 30.—, s poštnino Din 34.—
- M. Grošeljeva, Sala za male**
slikanica, cena Din 32.—, s poštnino Din 36.—
- M. Grošeljeva, Čebelica brenčelica**
slikanica, cena Din 30.—, s poštnino Din 34.—

Veliko izbero najnovejših slikanic ima vedno na zalogi.

Knjigarna Tiskovne zadruga v Mariboru
Aleksandrova cesta 13. XII

Božična darila!

Srebrnina in galanterija, parfumerija, usnjato blago, pulloverji, veste, perilo, kravate, nogavice etc. po najugodnejših cenah pri

Slavko Ernestič, Maribor
1951 Aleksandrova cesta 23

KAVARNA JADRAN
v nedeljo in ponedeljek
pri normalnih cenah

KONCERT

Zahtevaite povsod „Večernik“

Mariborčani!

Gotovo ste prepričani, da dobite preizkušeno

dalmatinsko vino

le v

Prvi dalmatinski kleti

v Mariboru, Mesarska ulica 5.

Čez ulico 1 Din ceneje po litru.

Vesele praznike Vam želi **J. Povodnik**

Ne samo nizke cene

ampak tudi kvaliteta blaga, ki ga kupite v trgovini

I. N. Šoštarč, Maribor
Aleksandrova cesta 13

Vas zadovolji v vsakem oziru.

Na zalogi je največja izbira najnovejšega blaga za moške in ženske obleke, plašče in perilo. Izgotovljene obleke za moške, ženske in otroke. Na novejši kroji in zelo nizke cene. Postrežba točna in solidna.

Najprimernejše

božično darilo

XIII. za odraslo mladino

so ilustrirane knjige:

Pavel Kunaver: ZADNJA POT KAPITANA SCOTTA. Broš. Din 36.—, vez Din 44.—. — J. Kozak: V BOJU ZA MONT EVEREST. Broš. Din 36.—, vezana Din 44.—. — Paul Kunaver: V AZIJSKIH PUŠČAVAH. Broš. Din 6.—, vezana Din 44.—. — Sienkiewicz H.: Z OGNJEM IN MEČEM. Povest iz davnih let. Brošura Din 80.—, vezana Din 104.—. — Sienkiewicz H.: POTOP. Zgodovinski roman. Broš. Din 110.—, vez. 134.—.

Naročila na **Knjigarno Tiskovne zadruga, Maribor, Aleksandr. 13.**

I. grafični umetniški zavod

MARIBORSKA TISKARNA

DD. MARIBOR JURČIČEVA ULICA ŠT. 4

TELEFON 24.

Fotografija
Kamnotisk
Knjigotisk
Knjigoveznica
Rotacijskitisk
Stavni stroji
Stereotipija
Plakaterski
zavod

PREVZAME VSA V TO STROKO SPADA JOČA DELA V ENI IN VEČ BARVAH
ZMERNE CENE TOČNA POSTREŽBA

NAJVEČJE PODJETJE TE STROKE NA BIVŠEM ŠTAJERSKEM

ceniki brezplačno

Pohištvo - preproge

linolej - zavese

odeje, perje, puh, žimnice, vložki, madrace, kakor vsa posteljna oprava — najcenejše pri

Karolu Preisu, Maribor
Gosposka ulica št. 20

Zaloga pohištva združenih mizarskih mojstrov

Zaloga pohištva združenih mizarskih mojstrov

ceniki brezplačno

2019

Pristno slivovko, droženko, brinjevec, konjak, rum, vse vrste likerjev, sadnih sokov, špirita, vinskega kisa, esenčnega kisa, čaj v zavitkih in odprt, dobite po ugodnih cenah v trgovini

Jakob Perhavec, Maribor, Gosposka 19

tovarna za izdelovanje likerjev, dezertnih vin in sirupov.

Društva dobijo pri nakupu posebne cene.

Patria konjak v originalnih steklenicah na debelo po tovarniških cenah.

Na drobno in debelo!

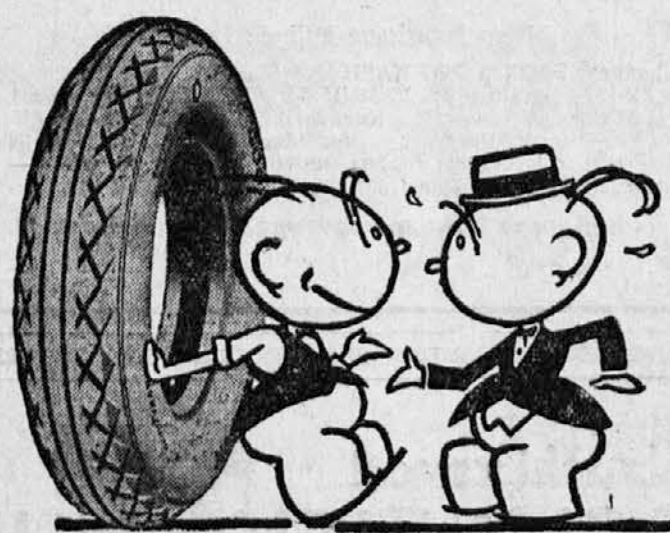
Postrežba točna!

2027

Vesel srečen zadovoljen

za božič za novo leto sploh celo leto

boste, če vozite na

GOOD-YEAR

Neprekosliva kakovost!
pnevmatiki.

Balon in Cord vseh dimenzij.

Polni gumiji za tovarne automobile in traktorje.

American Import Company
Maribor, Aleksandrova cesta 6.

2017